

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj. Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLAS

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev
List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredo in soboto

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Financiranje dejavnosti socialistične zveze

Financiranje dejavnosti socialistične zveze postaja pereče politično vprašanje. Mnoge organizacije socialistične zveze so o tem že razpravljale in zahtevale, da zvezna konferenca socialistične zveze zavzema do tega vprašanja načelno stališče. Prav na osnovi takšnih zahtev, predlogov in mnenj je zvezna konferenca 30. januarja letos sklenila, naj socialistična zveza svoje temeljne naloge financira iz sredstev, ki se zbirajo v družbenopolitični skupnosti. Pri tem naj bo osnova za dodelitev denarja program dela in izpolnjevanje tega programa.

Predlagajo tudi, naj socialistična zveza še v prihodnje del programa ozloma dejavnosti financira iz članarine in drugih prispevkov, pri čemer naj večji del denarja

od članarine ostane krajevnim konferencam socialistične zveze.

Hkrati so sklenili, da bo izvršni odbor zvezne konference še naprej proučeval vprašanja o financiranju dejavnosti socialistične zveze. Na predlog izvršnih odborov pa sta republiška in zvezna konferenca sklenili, da se za letos odrekata svojemu delu članarine. Priporočata, da se ta denar prepusti krajevnim konferencam socialistične zveze.

A. Z.

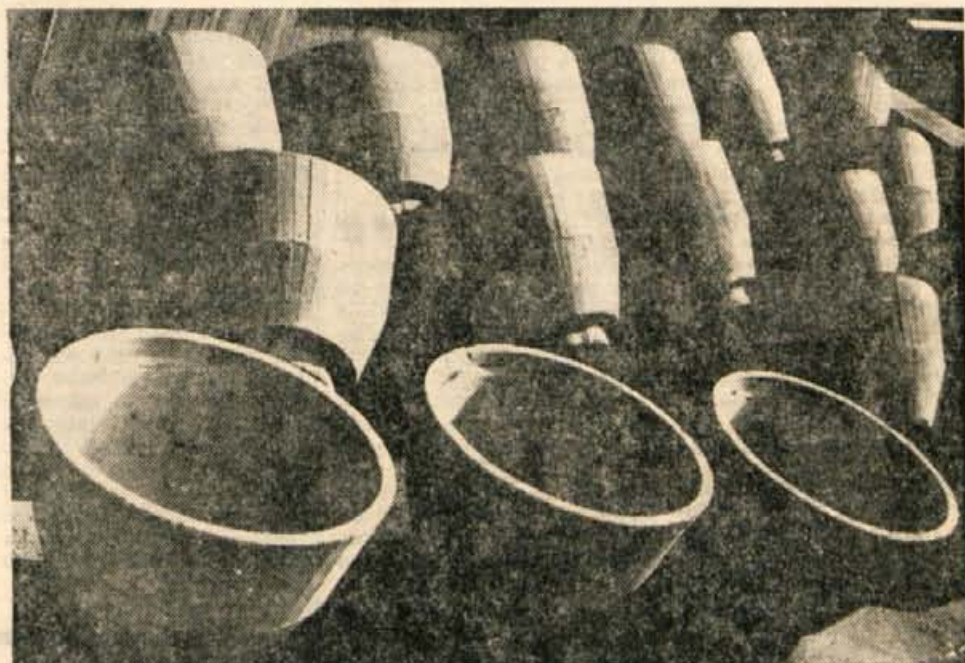
O modernizaciji tuhinjske ceste

Občinska konferenca SZDL v Kamniku in kamniški sindikalni svet sta v ponedeljek sklicala sejo o modernizaciji tuhinjske ceste, investicijskem programu za gradnjo novih šolskih prostorov in o pripravi na referendum o krajevnem samopriskupku. Podrobnosti s tega zasedanja bomo objavili v prihodnji številki Glasa.

- ek

Brezposelnost narašča

V januarju je brezposelnost na Gorenjskem porasla za 7,8 odstotka. Delo išče kar 1706 ljudi, to je 1,1 odstotek vsega prebivalstva. Število nezaposlenih narašča na vseh izobrazbenih stopnjah. Močno se je dvignilo število brezposelnih med 19. in 26. letom starosti. Ponovno pa so v januarju zabeležili porast števila brezposelnih žensk, in sicer od 63,1 odstotka na 64 odstotkov.

Cakajoč na pomlad Foto Franc Perdan

Sindikati o občinskem proračunu

Občinski sindikalni svet v Kranju je za sredo sklical sindikalni aktiv, na katerem bo predsednik kranjske občinske skupščine Slavko Zolotar obrazložil nekatere instrumente, s katerimi bo kranjska občinska skupščina zagotovila denar za uresničitev proračunskih predvidevanj v letu 1968. Občinski sindikalni svet je ta posvet pripravil, ker je bilo v zadnjem času o obdavčitvah in formiranju proračunov precej različnih razprav. Člane sindikalnega aktiva bodo zato na posvetu seznanili o zbiranju proračunskih sredstev. Menijo, da se bodo ti potem tudi laže na seji skupščine odločali za predvideni predlog. Razen tega pa je namen posveta, da se člani aktiva se-

znaniijo z možnostmi gospodarskega razvoja v letu 1968 in z resolucijo, ki jo bo kranjska občinska skupščina sprejela marca letos.

A. Z.

O vlogi trgovine

Na šesti redni seji poslovnega združenja za trgovino, ki je bila v ponedeljek v Ljubljani, so razpravljali o vlogi trgovine v reformi in v novih družbeno-ekonomskih odnosih, o delu biroja združenja, sprejeli pa so tudi nekaj novih članov združenja in imenovali nekatere nove članke izvršnega odbora združenja ter osmih komisij. Podrobneje bomo o seji poročali v sobotni številki. vg

Letos minigolf tudi v Kranju

Letos spomladi bodo ob letnem kopališču v Kranju začeli graditi minigolf. Računajo, da bo gradnja veljala od 15 do 20 milijonov starih dinarjev. Načrte je po nalogu Zavoda za vzdrževanje športnih objektov v Kranju izdelal projektant ing. arh. Sušelj iz Ljubljane. Kdo bo investitor, za zdaj še ni znano.

Naslednje leto nameravajo graditi minigolf tudi ob zimskem kopališču v Savskem logu. Letos poleti bodo prvič odprli steno zimskega kopališča, tako da bo bazen služil tudi za kopanje poleti. Drugo leto pa nameravajo v Savskem logu urediti tudi prehodni avtokamp. Tako bo Savski log dobil širši rekreacijski pomen.

V današnji številki

2. stran

Zavzeta skrb za vprašanja vzgoje

5. stran

Murka na Voglu

10. stran

Modrijan iz Bohinja

12. stran

75. jubilej slovenskega planinstva

naročite GLAS

Naročnina po stari ceni

dve veliki žrebanji

KRANJ, TRG REVOLUCIJE 1

12 N DIN ZA POL LETA, TUJINA 20 N DIN
24 N DIN ZA CELO LETO, TUJINA 40 N DIN

ZA VSE NAROČNIKE V MAJU IN SEPTEMBRU,
LE DA STE PORAVNALI POLLETNO NAROČNINO.
ČAKA VAS PRESENECENJE!

GLASILO SZDL ZA GORENJSKO

berite GLAS

Občinska konferenca ZZB NOV Jesenice Število priznavalnin raste

V soboto zvečer so se v dvorani pri Jeleni na Jesenicah zbrali na letni konferenci delegati borčevskih organizacij jeseniške občine. Konferenca so se udeležili tudi predstavniki družbeno-političnih organizacij, predstavniki občinskih odborov ZZB NOV Kranja in Radovljice ter Jože Merlak, član predsedstva republiškega odbora ZZB NOV Slovenije ter številni drugi gostje.

Splošna ocena o socialno ekonomskem položaju zaposlenih borcev jeseniške občine kaže, da je položaj zadovoljiv, čeprav je še vedno nekaj borcev z zelo nizkimi osebnimi dohodki. V železarni je na primer zaposlen bорец, ki prejema osebni dohodek v znesku 8.840 S din na družinskega člana mesečno.

Tudi nizke pokojnine še vedno tarejo nekatere družine. Na Javorniku in Koroški Beli živi 16 borcev oziroma vdov s pokojnino od 9.000 do 17.000 starih dinarjev mesečno na vzdrževanega družinskega člana. Takih primerov je še več. Prizadejim borcev in njihovim družinam se bo moralo pomagati s priznavalnino ali vsaj s primernimi enkratnimi podporami. Kriterij za priznavalnino pa bo potrebno povečati

vsaj na 40.000 S din na družinskega člana in na tem odmerjati pomoč borcev.

Število priznavalnin iz leta v leto raste. To kažejo podatki, ki se določajo v občinskem proračunu. Leta 1962 se je za potrebe priznavalnin porabilo 2.060.000 S din, lani pa že 15.680.000 S din. Redno mesečno priznavalnino je lani prejelo 58 osebnih upravičencev in 21 družinskih upravičencev v mesečnih zneskih od 10.000 do 40.000 S din.

Da bi dobili izvid o zdravstvenem stanju borcev je komisija za socialna vprašanja borcev pri občinskem odboru vztrajno iskala možnosti, da bi se opravili temeljit zdravniški pregledi borcev. Znano je, da obstoječi predpisi o zdravstvenem varstvu ne urejajo oziroma ne vsebujejo določil, ki bi omogočala izvedbo take akcije, čeprav imajo status zavarovanca. Za izvedbo te akcije pa ni bilo potrebnih sredstev. Na sploh lahko ugotovimo, da zdravstveno varstvo za borce ni urejeno.

Lani je bilo na klimatskem zdravljenju samo devet borcev jeseniške občine. Da je to odločno premalo, pove naslednji podatek: Od 60 zdravniško pregledanih borcev v železarni, je po mnenju zdravnikov 25 takih, ki jim je zdravljenje nujno potrebno.

Komisija za razvoj tradicij NOV predlaga, naj skupščina občine Jesenice sprejme odlok o vsakoletni podelitvi nagrad »Toneta Cufarja« za zasluge na kulturnem in prosvetnem področju. Nagrade naj bi se delile ob občinskem prazniku 1. avgusta.

Za posebne zasluge na področju športne dejavnosti naj skupščina občine podeli vsakoletne nagrade narodnega heroja Jožeta Gregorčiča. Občinska športna zveza naj letos vpelje posebno športno tekmovanje na vseh področjih telesne vzgoje, za memorial narodnega heroja Jožeta

Gregorčiča. Jeseniška gimnazija naj dobi ime po narodnem heroju Stanetu Zagarju, vodji vstaje leta 1941. Kurirski smuk v Javorniskem rovu naj se v bodoče prenese v bližino Pristave in premakne na zadnje dni januarja, ko je obletnica smrti kurirjev v Medjem dolu. Letos je tudi predvidena podelitev domicila Jeseniško-Bohinjškemu odredu, ki naj bi ga podelili jeseniška in radovljiška občina septembra.

Predstavniki zveze borcev v Javorniku je bil proti, da bi še enkrat prekopali padle borce s pokopališč na Koroški Beli, Jesenicah in Blejski Dobravi na novo pokopališče v skupno grobnico. Dejal je, da smo jih enkrat že prekopali in naj ostane čim več grobišč, ker je vsako grobišče spomenik in močna obtožba proti fašističnemu nasilju. Predlagal je, naj se prostor pred pokopališčem na Koroški Beli primerno uredi v park.

J. Vidic

Skrb za mladino naj ne bo kampanjska akcija

Tako je stališče občinske konference Socialistične zveze občine Jesenice. V njenih stališčih je poudarjeno, da so problemi mladih problemi celotne družbene skupnosti in da organizacije SZDL ne morejo zatajiti svoje odgovornosti pri reševanju teh problemov. Konferenca opozarja na negativni vpliv slabe literature, ki kvarno vpliva na doraščajočo mladino.

Posebno odgovornost za zdravo rast in pravo vzgojo mladine imajo starši. Družbena odgovornost staršev ni podana le s predpisi, temveč izvira tudi iz naravnih odnosov. Družbena skupnost v občini mora v doglednem času zagotoviti minimalne pogoje za varstvo predšolskih in šolskih otrok vsaj v takem obsegu, da bo zadostovalo za najbolj potrebne in prizadete otroke.

Stališče socialistične zveze je, da mora priti med učnim in vzgojnim kadrom do večje selekcije glede na idejno-politično usmerjenost. Za investicije v šolstvu je potrebno zbrati potrebna sredstva. Dosedanji neuspeh pri zbiranju sredstev za investicije v šolstvu je treba popraviti z odločno politično akcijo, zlasti v okviru delovnih organizacij.

Obveljati mora načelo, da mora pri nas vsak otrok dokončati osemletno šolanje in da nihče ni upravičen pričakovati popuščanja pri posledicah, ki nastopajo za tiste, ki nimajo dokončnega uspešnega osemletnega šolanja.

Posebna skrb naj bo posvečena sestavi vodstva mladinskih organizacij. Bivši borci naj ne le z besedami, temveč tudi neposredno prevzamejo vodenje določenih dejavnosti, pri katerih se bo mladina vzgajala v patriotizmu, delovnih navadah, zavednosti in drugih lastnostih. Konferenca socialistične zveze daje priznanje vsem, ki sodelujejo v raznih organizacijah v delu z mladino.

Jože Vidic

Še enkrat o udeležencih oktobrske revolucije

V eni izmed decembrskih števk našega časopisa (16. decembra 1967) smo pisali o podelitvi sovjetskih odlikovanj za slovenske udeležence Oktobrske revolucije. Takrat smo zapisali, da je med tridesetimi odlikovanci tudi deset Gorenjcev. Sedaj pa se je — žal — izkazalo, da ta naša informacija, ki smo jo dobili decembra lani na glavnem odboru SZDL v Ljubljani, ni točna. Pred dnevi smo namreč dobili v uredništvo pismo Franceta Valjavca iz Kranja, v katerem nam sporoča, da smo njegovo ime omenili med spiskom odlikovancev, vendar vse do danes ni dobil odlikovanja, niti ni takrat, ko so bila odlikovanja podeljena, dobil vabilo na podelitev. Franc Valjavec nas je tudi prosil, naj po-

vprašamo, kako je s to stvarjo.

Njegovi želji smo ustregli in v sredo, 14. februarja, spet poklicali glavni odbor SZDL v Ljubljani, kjer pa so nam zatrdili, da so nam dali lani decembra napačno informacijo. Ne gre sicer toliko za napako, temveč bolj za pomoto, v kateri so zamešali udeležence oktobrske revolucije, odlikovane z jugoslovanskimi odlikovanji in udeležence, odlikovane s sovjetskimi odlikovanji. Na SZDL v Ljubljani so nam tudi povedali, da sta bila z Gorenjske odlikovana le dva udeležence oktobrske revolucije s sovjetskimi odlikovanji (Franc Dolinar in Peter Usar), ostali, ki smo jih v informaciji z dne 16. decembra 1967 omenili, pa so bili odlikovani z našimi, ju-

goslovanskimi odlikovanji. Ob tej priložnosti se opravičujemo omenjenim tovarišem za pomoto, do katere pa — kot lahko sami presodite — ni prišlo po naši krivdi.

Uredništvo

Priznanja na Jesenicah

Občinski odbor ZZB NOV Jesenice je na sobotni letni konferenci podelil umetniške slike kot priznanje za uspešno in pozitivno delo pri razvijanju svetlih tradicij narodnoosvobodilne vojne ter opisu pomembnih zgodovinskih dogodkov iz revolucije. Umetniške slike so prejeli: književnik Tone Svetina, književnik Miha Klinar, Ivan Jan, urednik oddaje radia Ljubljane »Se pomnite tovariši«, ter Jože Vidic za prispevke, objavljene v časopisu in radiu.

Občni zbori zveze združenj borcev v radovljiški občini Zavzeta skrb za vprašanja vzgoje

V dneh od 3. do 20. februarja so se po vseh krajih radovljiške občine vrstili občni zbori združenj zveze borcev. Vsega je bilo 19 občnih zborov, kolikor je tudi organizacij v radovljiški komun.

Razprave na zborih borčevskih organizacij so pokazale veliko zavzetost nekdanjih borcev in aktivistov NOB za aktualna družbena dogajanja, predvsem pa za različna konkretna vprašanja našega vsakodnevnega družbeno-političnega življenja. Tako borci zelo zavzeto razpravljajo o vzgoji in prenašanju svetlih tradicij boja na mlado generacijo, o vzgojnem vplivu naših šol in družin

ter družbenih organizacij na mladino, o škodljivih vzgojnih vplivih, ki se vsiljujejo zlasti od zunaj in o zdravem hotenju mlade generacije, da bi se s svojim delom uveljavila v gospodarskem in družbenem življenju.

Prav zanimiva je bila razprava na nedeljskem zboru na Bledu. Udležilo se ga je nad 100 nekdanjih borcev in aktivistov. Besede in dobre želje, ki so jih na začetku iz-

razili v pozdravu predstavniki pionirske organizacije osnovne šole Bled, so deloma tudi spodbudile borce, da so največ razpravljali prav o mladini. Zanimive so bile ugotovitve, da je potrebno moralno etične vrednote, ki so se oblikovale prav v boju, z živim izročilom udeležencev prenašati na mladi rod. V veliki meri je to nalogo tudi uspešno opravila in jo še opravi mladinska in druga literatura s tematiko NOB in revolucionarnih gibanj v svetu, veliko pa k temu pripomorejo različne spominske

manifestacije in srečanja. Ne nazadnje tudi vzgoja v šoli ter v družini. Na zboru je nekdo pravilno ugotavljal, da morajo vrednote, kot so tovarštvo, vdanost ljudstvu in narodu, privrženost bratstvu med jugoslovanskimi narodi, smelost in hrabrost postati temeljne sestavine novega moralno etičnega kodeksa socialistične morale. Pouk zgodovine NOB je že dobil pravo mesto v učnem načrtu osnovne šole za 8. razred. V nižjih razredih pa poučujejo zlasti krajevno zgodovino NOB. V ta namen pa pedagogi in drugi družbeni delavci ter zgodovinarji skrbno zbirajo in metodično obdelujejo in pripravljajo učno gradivo. Ponekod so pri

tem uspešno pomagale tudi organizacije zveze borcev.

Premalo pa so za mladino napravile prav mladinske organizacije in zveze komunistov. To velja zlasti za starejšo mladino, ki se že vključuje v proizvodnjo, nadalje za študentsko mladino, za srednješolce in za kmečko mladino.

Razumljiva in spodbudna je težnja mladine, da išče prostor za svoje pogovore in debatne krožke. Prav tako kaže veliko zavzetost za razumevanje sodobnih pojavov v svetu, pri tem pa išče svoje vzore in ideale v sodobnem družbenem dogajanju doma in zlasti v svetu. Vse pozornosti je vredno zanimanje mladine za sodobno glasbo

Očiščene
in zmrznjene
morske ribe
v prodajalnah
Živila
Kranj

Nova kategorizacija delovnih mest v železarni

Samoupravni organi Železarn so se že dalj časa ukvarjali s problemom delitve dohodka in delitve osebnega dohodka zaposlenih. O tem vprašanju so tudi razpravljali lani na konferenci zveze komunistov Železarn. Junija lani je delavski svet Železarn sprejel program dela urejanja osebnih dohodkov. Med drugim je dal nalog, naj se uredi in dopolni analitična ocena delovnih mest. Delo je bilo zaupano strokovni grupi, ki je analizirala obstoječe stanje in kasneje svoje ugotovitve posredovala upravnemu odboru.

Do sedaj so imeli 66 obračunskih postavk. Zaposlen delavec v Železarni je bil razporejen v eno od teh 66 obračunskih postavk, ki so določale osnovo za njegov osebni dohodek. Razpon med nekvalificiranim delavcem in obratovodjo najzahtevnejšega obrata (martinarna) je bil 1:2,93 (če je najslabše plačani delavec prejel 60.000 S din osebnega dohodka, je obratovodja lahko imel največ trikrat toliko).

Avgusta 1967 so se samoupravni organi odločili, da se izvede sistem kategorizacije ter določi naslednje izhodiščne elemente, ki naj jih delovna grupa upošteva pri izdelavi kategorizacije delovnih mest: Naj bo največ 20 kategorij obračunskih postavk; razpon obračunskih postavk naj bo 1:3; spremembo obračunskih postavk se izvrši določen priliv sredstev gibanja dela na obračunski del. Ob upoštevanju teh načel so morali zagotoviti progresivno rast kategorij, ki mora biti vzpodbudna za zaposlene.

Delovna grupa je na tem delala pet mesecev in naredila kategorizacijo na podlagi navedenih izhodiščnih načel. Pri tem je bistveno, da so se samoupravni organi odločili, da je njihova stvar politika nagrajevanja in elementi te politike, medtem ko je sama ocenitev delovnih mest strokovno delo, ki ga morajo opravljati enotno za vso Železarno, ne pa vsaka delovna enota sama.

Delavski svet Železarn je 19. januarja letos poslušal poročilo delovne grupe za kategorizacijo delovnih mest. Ugotovili so, da je delo opravljeno skladno s sprejetimi principi, zato so izrekli skupini priznanje za opravljeno delo. Nove obračunske postavke na podlagi izvedene kategorizacije veljajo kot osnova za obračun od prvega februarja dalje in bodo prvi naslednji osebni dohodki razdeljeni po omenjenih kriterijih.

Če se je delavski svet pohvalno izrazil o opravljenem delu na področju kategorizacije delovnih mest, pa ima delavcev drugačno mnenje. Zato sem zaprosil Jožeta Neumana, vodjo grupe za ocenitev delovnih mest v sistemu kategorizacije, zakaj imajo nekateri delavci toliko kritičnih pripomb na popravljene cenike ob novi kategorizaciji delovnih mest.

»Prvič je bila v tem pogledu narejena prelomnica v dosedanjih praksah, ker smo bili navajeni, da se določa ocenitev delovnih mest na sindikalnih sestankih, oziroma komisijah, zborih proizvajalcev itn.

Z odločitvijo delavskega sveta pa se smatra ocenjevanje kot strokovno delo, zaupano strokovnim delavcem v obratu in strokovnim službam.

Vedeti moramo, da kategorizacija ne daje, niti odvzema, osebnega dohodka nobenemu delovnemu mestu, ker je osebni dohodek odvisen od osebnega dohodka v delovnih enotah. Kategorizacija sama pa odpravlja neskladja med enakovrednimi mesti po delovnih enotah.

Menim, da nekateri delavci ne ločijo formiranja osebnega dohodka od delitve osebnega dohodka. Kategorizacija je instrument delitve OD, ne pa formiranja osebnega dohodka. Delili bomo lahko toliko, kolikor bo posamezna delovna enota ustvarila.

J. Vidic

in literaturo. Včasih gleda nekatere pojave in stvari preozko, ker ni o njih poučena ter pravilno informirana. Zato je dolžnost in naloga družbenih organizacij, da širijo krog interesov mladih ljudi in da jim prikazujejo pravo in resnično ozadje sodobnih pojavov v svetu, pa naj bo to vojna v Vietnamu, revolucionarni boj v Latinski Ameriki itd. Prav v razlagi teh dogodkov bomo našli vzporednico v naši preteklosti. Junaki osvobodilnega boja Jugoslavije kakor tudi revolucionarji, kot so Che Guevarra, vietnamski borci in drugi, bodo lahko postali vzorniki mladih ljudi, če jih

bodo lahko bolje spoznali in se navdušili za ideje, za katere so se ti borci bojevali in tudi umrli zanje.

Na zborih so razpravljali tudi o pomenu obrambne vzgoje, ki v današnjih okoliščinah postaja važen element varnosti in pripravljenosti na vsako morebitno presenečenje. Občinski odbor Zveze združen je že razpravljal tudi o letošnji 25-letnici tragičnih dogodkov na Pokljuki, kjer je decembra 1942. leta tragično propadel Prešernov bataljon. V ta namen bodo organizacije pravočasno pričele s pripravami na spominsko svečanost.

J. B.

Za 15 odstotkov povečan izvoz

Tržiško gospodarstvo je lani preseglo svoj predvideni načrt obsega proizvodnje in storitev za 4,8 odstotka, medtem ko se je lanska realizacija povečala za 6,8 %.

Lani so tržiške gospodarske organizacije izvozile za 5.570.000 dolarjev in pri tem presegle svoja izvozna predvidevanja za 15 %. Lanski izvoz je v primerjavi z letom 1966 večji za 33,4 %, od tega je več kot polovico vsega izvoza odpadlo na konvertibilno tržišče, drugo pa na vzhodno klirinsko področje.

Letos predvidevajo povečanje proizvodnje, ki pa bo večja predvsem zaradi novih proizvodnih kapacitet v obratu Roga, nove proizvodnje v Triu in modernizacije proizvodnje v Peku. Tako računajo, da se bo letos družbeni proizvod povečal za 9,3 odstotka, narodni dohodek za 8,6 %, osebni dohodki za 4,8 odstotka, produktivnost za 4,3 %, povečalo pa se bo tudi število zaposlenih in pa investicije. 51-odstotni porast investicij letos odpade na že omenjeno novo proizvodnjo v obratu Roga, Triu in Peku. Letos predvidevajo tržiški

gospodarstveniki nekoliko manjši izvoz kot lani, predvsem zaradi nejasnega položaja tovarne. Peko na vzhodnih tržiščih.

Omenili smo že, da se bo letos povečalo število zaposlenih, in sicer za 3,6 %. Lani so imeli v Tržiču 153 nezaposlenih, ob tem pa naj navedemo, da bo letos končalo osemletko 234 mladih Tržičanov, od katerih jih bo 70 nadaljevalo šolanje, 35 učen-

cev bo šlo v uk, medtem ko bo ostalo za prvo zaposlitev 99 učencev. Tržiško gospodarstvo bo letos potrebovalo 185 novih delavcev, tako da bo ostalo v Tržiču le 67 ljudi brez dela. Čeprav se bo vrnilo z odsluženja vojaškega roka in šolanja 55 ljudi, pa to ne bo bistveno povečalo brezposelnosti, saj računajo, da bo ravno toliko ljudi šlo letos v pokoj.

-vlg

Škofjeloška skupščina lani

Po sprejetem programu bi občinska skupščina v Škofji Loki morala lani obravnavati, — razen tekočih zadev seveda — 36 nalog. Z njimi je bila določena okvirna politika dela skupščine.

Program je bil realno postavljen, čeprav je odpadla izvršitev nekaterih nalog. Tako se je na primer odložila izdelava družbenega plana razvoja občine od leta 1966—1970, predvsem zato, ker lani še niso bili znani vsi elementi gospodarske reforme in zaradi tega ni bilo mogoče re-

alno oceniti možnosti razvoja. Za izvršitev še nekaterih nalog pa je glavni razlog pomanjkljiva dokumentacija in pomanjkanje ustreznih upravnih služb. Sicer pa je bila skupščina močno obremenjena, saj je obravnavala kar 97 zadev, to je 2,5 krat več kot je bilo predvideno s programom dela. V ospredju so bile zadeve s področja gospodarstva in financ ter sprejemanje odlokov, odredb itd.

Tudi večina svetov, ki delujejo pri skupščini, je pokazala precejšnjo dejavnost. Svet za splošne in notranje zadeve je, z izjemo statuta občine, opravil vse postavljene naloge. K temu je precej pripomogel dober kadrovski sestav sveta. Dobro se je vživel v delo svet za kulturo in telesno vzgojo. Čeprav ni obdelal vseh nalog, je pripravil vrsto akcij za poživitev kulturnega in športnega življenja v občini. Zelo prizadevni so bili tudi člani sveta za urbanizem in komunalo, ki je pripravil med drugim pravilnik o oddajanju stanovanj, predlog investicijskega programa za zgraditev vodovoda in za novo ceno vode, predlog za zgraditev novega mostu čez Soro v Škofji Loki itd.

S. Z.

Jože Čehovin

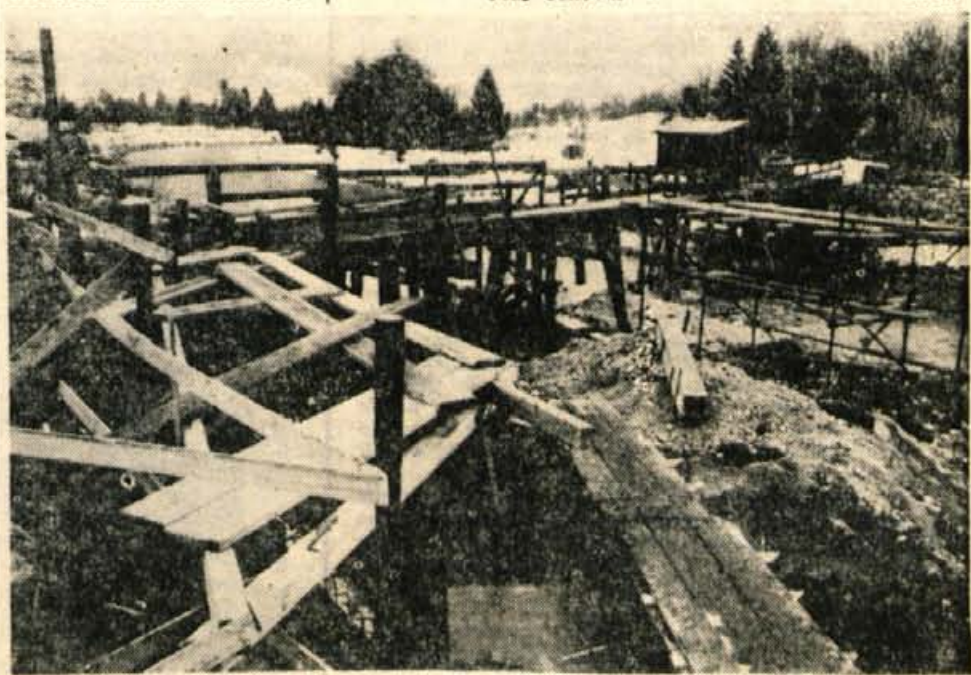
Razveseljiv odziv krvodajalcev v Preddvoru in Šenčurju

Krajevna odbora rdečega križa v Preddvoru in Šenčurju sta pretekli teden na rednih sejah pregledala delovni program za prvo letošnje tromesečje. Na področju Preddvora so za krvodajalsko akcijo zbrali 97 prijav, kar precej več, kot pa so pričakovali. Prav tako je bil velik odziv tudi v Šenčurju — tam se je prijavilo 142 krvodajalcev.

Na sestanku so sklenili, da bodo za osmi marec obiskali starejše in bolne žene ter jih razveselili s skromnimi darili. Na dnevnem redu se-

stanka je bila skrb za stare in onemogle občane, kar naj bi reševali skupaj z drugimi organizacijami. Namestniki organizirati različna zdravstveno vzgojna predavanja s filmi.

Krajevna odbora rdečega križa sta sklenila predlagati predsednicu rdečega križa v Preddvoru Majdo Pižorn in predsednika rdečega križa iz Šenčurja za podelitev odlikovanja JRK za večletno aktivno delo v organizaciji rdečega križa.

Pri vasi Broč v Bohinjju gradijo čez Savo Bohinjko nov most z betonskimi nosilci. Starega, lesenega, je narasla voda večkrat odnesla, vsa popravila pa so bila samo začasna — Foto F. Perdan

List iz beležnice

Zdi se mi, da jih premalo poznamo, da premalo cenimo njihovo delo, da premalo pišemo o njih — o gorskih reševalcih. Može in fantje, stalno pripravljene pomagati vsakomur, ki v gorah zaide v težave, so skromni ljudje. Preskromni. Ni jim do slave, do popularnosti v stilu filmskih in popevkarskih zvezdnikov, njihovih slik ni na prvih straneh časopisov, njih navadno ni v poročilih o vrhunskih alpinističnih vzponih. Pri svojem delu so, doma, v tovarnah, za pisalnimi mizami — pa v hribih, v stenah, v snegu in mrazu, povsod v gorah, kjer so ljudje in bi lahko prišlo do nesreče.

Povsod so, kjer je potrebna pomoč. Ob vsakem času, ob vsaki uri, v vsakem vremenu so takoj pripravljeni, da s svojim znanjem, s svojo kondicijo, s svojimi rokami, s svojo nesebičnostjo, s svojim pogumom priskočijo na pomoč. Zazvonil telefon, človek je v nevarnosti, potrebuje pomoč, sam je in nemočen, sredi stene, spodrsnilo mu je in je padel, ni več vzdržal v snegu in mrazu — takoj so pripravljene za pot, utrujenosti sredi noči takrat ni, dnevnega reda takrat ne poznajo, ura jim takrat ne pomeni ničesar, treba je le čimprej priti do ponesrečenca, do tistega, ki potrebuje pomoč, ki bo morda držal še nekaj ur, potem pa bodo njegovi klici na pomoč utihli. Sredi noči — vseeno. V mrazu in snegu — vseeno. V najbolj nevarno steno — vseeno.

Saj se ne dá povedati z besedami, kaj to pomeni, kaj je v teh ljudeh, kaj jih žene v take požrtvovalne akcije, pogosto v nevarnosti, pogosto v dolge, utrujajoče pohode brez počitka, samo da bi lahko pomagali. Verjetno bi bilo povsem zaman spraševati jih, kaj je tisto. Ko sva se pred dnevi o tem pogovarjala z Urošem Župančičem, mi je povedal:

Gorski reševalci

«Čudovito je, pomagati človeku, ki potrebuje pomoč. Čudovit je občutek, storiti nekaj, kar drugi ne morejo, kar si drugi ne upajo, česar drugi niso sposobni. Čudovito plačilo je to. Čudovito plačilo, če nekomu lahko pomagaš, če mu lahko rešiš življenje. Vendar se le prevečkrat zgodi, da rešujemo samo trupla, da pa življenja ostajajo v stenah, pod stenami. Zato je prva naloga gorske reševalne službe opozarjati na nevarnosti, opozarjati povsod, preprečevati nesreče, zakaj to je lažje kot reševati.»

Opozorjanje pa največkrat ne zaleže, posebno ne pri mladih, objestnih ljudeh, zato so gorski reševalci vedno pripravljene. Predvsem morajo biti vedno kondicijsko in tehnično sposobni tudi za najtežje napore, za najtežje naloge. »Ce je prehud ogenj iz bunkerja, se napadalcu umaknejo,« pravi Uroš Župančič: »gasilci ne skačejo v plamene, mi gorski reševalci, pa moramo v steno, pa naj bo karkoli.« In v plazove gredo, kjer se vsak hip lahko spet snežena gmota nekje utrga in zgrmí naprej v dolino. Tja gredo, kjer je najbolj nevarno — pa ne le zaradi užitka, ne za to, da bodo preplezali kakšno nevarno ali še neosvojeno smer v ledeni steni. Gredo zato, ker nekdo potrebuje njihovo pomoč. Gredo zato, da bodo rešili človeku življenje.

Pogosto beremo o njih. To so čudoviti fantje, čudo, viti mošče. Vendar beremo o njih navadno le takrat, če se je kdo ponesrečil, če kdo potrebuje pomoč. Brali smo o njih pred nedavnim, ko so trije ljubljanski alpinisti odšli v Copov stebri v severni triglavski steni, pa se je vreme spremenilo, pokvarilo, steno so zavile megle in začelo je snežiti. Kaj bo s fanti v steni? Kaj je z njimi? Ničesar niso vedeli o njih, le predvideli so, da bi znali zaiti v škripce, precej tudi zaradi svoje nepremišljenosti, saj niso vzeli s seboj prenosnih radijskih oddajnih in sprejemnih aparatov, s katerimi bi se lahko sporazumevali s prijatelji v dolini. Ničesar niso vedeli, le to, da se je boljše napotiti v ošrčje Triglava prej, preden bi bilo lahko prepozno. Na srečo njihova pomoč ni bila potrebna. Če pa bi bila, bi bili »pri roki«. So že bili.

Njihovih imen — veliko jih je bilo, skoraj iz vse Slovenije so prišli — pa ne bodo omenjale alpinistične kronike v zvezi s prvič premaganim Copovim stebrom pozimi.

Tega tudi ne pričakujejo. To ni njihov cilj. Niso zato gorski reševalci, da bi njihova imena blestela. Preveč skromni so. Njihova nagrada je zavest, da lahko pomagajo, če je treba. Da so sposobni pomagati. In pripravljene ob vsakem trenutku.

Andrej Triler

Letna konferenca Hortikulturnega društva Jesenice
Univerza cvetja in zelenja

Prek 200 ljubiteljev cvetja in zelenja, članov Hortikulturnega društva Jesenice, se je pred nedavnim udeležilo letne konference. Hortikulturno društvo Jesenice, ki šteje 700 članov, sodi med najboljša tovrstna društva v Sloveniji.

Ing. Pšenica, predsednik društva, je v uvodnem poročilu podal pregled in oceno dela za preteklo leto, nato pa je dal v razpravo program nalog društva v tekočem letu.

Društvo je v preteklem letu organiziralo nekaj zelo kvalitetnih predavanj za občane. Težko je razumeti, zakaj na teh predavanjih ni ljudi, ki jih že sam poklic sili, da se izobražujejo v tej smeri. Na predavanja ni delavcev komunalnega podjetja, stanovanjskega podjetja, gradbenih podjetij itd.

Ze prek zime so se na predavanjih seznanili s sortno zelenjavo. Organizirali so široko izbiro semen holandske in domače proizvodnje ter jih razdelili tridesetim članom, ki so se obvezali, da bodo te sorte zelenjave prinesli na razstavo.

Spomladi so imeli dovolj dela z vzgojo 200 sort tulip, hiacint irisa in krokusov.

Veliko dela so imeli tudi z organizacijo trgovine, ki prekrbuje članstvo z različnimi potrebščinami, predvsem s spomladanskimi in jesenskimi čebulnicami. V Sloveniji je to edino društvo, ki nabavlja rastlinski material za celotno članstvo.

Lani je društvo organiziralo več izletov, ki so bili obenem poučna potovanja, saj so si med potjo ogledali več cvetličnih razstav doma in v tujini.

Najtežje delo je bila izvedba in organizacija cvetličarske razstave na Jesenicah. Pri tem delu je aktivno pomagalo okrog 100 članov in članic društva.

Poleg razstave so največ pozornosti posvetili ozelenitvi mesta. Akcija je povsem uspela, kar nam pove podatek, da je bilo lani posajenih prek 8000 okrasnih rastlin.

Skoraj vse rastline so se prijele in se do jeseni lepo razvile.

Na občnem zboru so se pogovorili tudi o bodočem delu. Sklenili so, da bodo več pozornosti posvetili delu z mladino. Letos ne bodo organizirali tako velike razstave kot lani, temveč bodo razstavo prenesli v jeseniške izložbe. Med pomembne tekoče naloge sodi tudi širjenje javnega in hišnega zelenja.

Občinski skupščini bodo predlagali, naj imenuje komisijo, ki bo odločala o vsakem poseku lesa v dolinskem območju. V tej komisiji naj bi bil tudi član hortikulturnega društva. Prav tako naj

bi bil član društva navzoč pri prevzemu javnih objektov.

Ker se delajo načrti za zajezitev proda na področju od Hrušice do Mojstrane, bodo odborniki opozorili, da je dolina s tokom Save od Hrušice do Mojstrane najlepša in pravi biser doline. Če se že mora graditi jez, naj se gradi na odseku od Zvagnovega mosta do Hrušice ali šele pred Mojstrano.

Kritično so tudi ocenili načrtovanje ozelenjevanja v Kranjski gori. Vsak hotel po svoje ureja zelenice in neestetska zasaditev bode v oči. Hortikulturno društvo se zavzema za enotno urejevanje in oblikovanje zelenic.

Tudi letos bo občinska skupščina predvidoma dodelila društvu 5 milijonov S din za njihovo dejavnost.

Jože Vidic

Na Jesenicah

Izgledi za ureditev stanovanjskih težav borcev

Kmalu bo minilo 23 let od osvoboditve pa še vedno nimajo številni zaslužni borci NOV primerna stanovanja. Zato je razveseljiva novica, ki nam jo je posredoval občinski odbor ZZB NOV Jesenice, da bodo kmalu rešene stanovanjske težave tudi preostalih borcev.

Še ena pa so na Jesenicah že doslej posvečali temu vprašanju posebno pozornost. Samo Zelezarna je v zadnjih osmih letih dodelila 400 stanovanj borcem. Na Plavžu pa je bil zgrajen 20 stanovanjski stolpč za borce, ki ga je investirala občina.

Iz občinskega stanovanjskega fonda je bilo lani 8 borcem dodeljeno stanovanje. Zelezarna je lani dodelila 40 borcem novo stanovanje. Še vedno pa je po raznih podjetjih in pri občinski skupščini 70 prošenj za sta-

novanja borcev. Od tega je 47 prošenj vloženih v Zelezarno, druge pa pri drugih podjetjih.

Da bi se rešila stanovanjska stiska teh borcev, je v gradnji blok s 35 stanovanjskimi enotami, ki bo vseljiv do novembra letos.

Nekateri borci problem stanovanja rešujejo z zasebno gradnjo. Lani je Zelezarna dala 15 proslcem kredit v skupnem znesku 10.400.000 S din. Iz stanovanjskega sklada pri društvu upokoencev pa je kredit dobilo 13 borcev. Iz tega sklada bo na voljo tudi letos nekaj milijonov za dodelitev kredita za stanovanja upokoencev.

Podatki kažejo, da so na Jesenicah resno pristopili k akciji, da se to vprašanje enkrat po tolikih letih končno reši za vse udeležence NOV.

J. Vidic

Na gondolski žičnici na Vogel v Bohinju je v teh dneh živahno. Snega je zapadlo toliko, da ga je za smučarje dovolj, zato je tudi obiskovalcev veliko — Foto Perčič

Prodajalec v trgovini Leo Ovsenek razkazuje holandski turisti, gospe C. J. de Jongh de Leeuw knjižni ovitek z narodno ornamentiko — Foto: Franc Perdan

Obisk v najvišji trgovini pri nas Murka na Voglu

Ne vem, zakaj je trgovskemu podjetju Murka, ki ima sedež v Lescu, ime prav po eni izmed najlepših rož, ki jih zasledimo v spisku naše zaščitene alpske flore. Res, ne vem. Morda so pri izbiri imena hoteli ponazoriti prav gorenjski, prav zaprav alpski ambience. Ali pa so morda mislili na nekaj najlepšega, kar raste v naših hribih. Vem le, da ima trgovsko podjetje iz Lesc to ime. In še to vem, da te lepe rože dolgo nisem poznal — razen po imenu iz knjig. Potem pa sem jo nekoga dne v juliju leta 1964 povsem slučajno in nehote »odkril«: na čudovitih spomladanskih gorskih poljanah med planinama Konjščico in Uskovnico, pod Viševnikom, med poključnimi gozdovi, Zgornjo bohinjsko dolino in skalnatimi vršaci ob vznožju Triglavu. Ne, nisem kar tako zapisal, da sem jo »odkril«. Takrat je namreč sploh nisem iskal, sploh mi niso bile kaj prida mar planinske rože, saj sem v vojaški obleki lazil tam okrog in reševal naloge, ki so jih meni in mojim prijateljem dali »predpostavljene« iz vojašnice na Rudnem polju. Gazili smo po rosnem zgodnjepoldanskem rovtu proti Praprotnici, prijeten spomladanski hlad smo preganjali s precej hitro hojo, Bohinjsko jezero se je zlatilo v sončnih žarkih. Tedaj sem srečal prvo murko in si jo zataknil za gumbnico.

Ze prej so mi bile všeč te rože, toliko opevane v Avsenikovih pesmi o Dragi, tako pri srcu vsem ljubiteljem gora, tako lepe v rosnem, svežem jutru in tako lepo dehteče. In orožnih vaj na Rudnem polju se bom vedno spominjal v zvezi s prvo murko, ki sem jo videl rasti, ki sem jo sam utrgal, ki sem jo potem nekaj dni hranil v vazi v vojašnici.

Tega sem se spomnil zadnje, prejšnji teden, ko sem bil na Voglu. Več kot dva metra debela snežna odeja je prekrivala vrtače, skale, livade, ruševje in nizke borovce, pa vendar sem tam sre-

Namreč: ko sem vstopil v tisto trgovino v Ski hotelu, ko sem se razgledal okoli, ko sem prisluhnil ljudem — večinoma tujcem, tedaj sem spoznal, da odločitev Murke iz Lesc, ki se je lansko zimo odločila za tako mini trgovino na Voglu, ni bila brez osnove, da ni šlo zgolj za reklamo, ampak za resnične potrebe ljudi, ki pozimi prihajajo v ta prelepi kotiček naše domovine. Prihajajo pa smučarji in tudi drugi, ki ne smučajo, ki pa letni dopust ali pa vsaj del tega dopusta radi preživijo sredi bele zimske narave, sredi pokrajine, za katero človek nikoli ne ve, ali bi ji rekel, da je bolj divja ali bolj lepa. V trgovino so prihajali obrabi, zagoreli in srečni, veseli, prihajali so ljudje iz Nizozemske, ki so bili videti zelo zadovoljni, ki so kupili to in ono, kremo za sončenje ali časopis, bonbone ali spominek na Jugoslavijo. »Ze peto leto hodim na zimske počitnice na Gorenjsko, pa bom še prišel, tako mi je všeč. Bil sem že povsod, najbolj pa mi je všeč na Voglu!« Tako mi je povedal Nizozemec, ki je zvedel, da sva s Franceljnom od časopisa, gospa iz njegova družbe, ki jo je Francelj slučajno ujel na filmski trak, pa je takoj napisala na listek svoj naslov in naju prosila, da ji za spomin z Vogla, iz Murkine trgovine, kjer je kupovala spominek z Gorenjske, pošljeva izvod časopisa...

Vodja poslovalnice Leo Ovsenek je imel kar naprej polne roke dela. To stane toliko, to spet toliko, v novih dinarjih toliko, v nizozemskih guldnih toliko itd. Človek se kar ne bi spoznal pri tolikih ljudeh in pri tolikih predmetih, ki jih ima na voljo: kekci, čokolada, kava, čaj, bonboni, kreme za obraz, olja za sončenje, kolonjska voda, toaletno milo, zobne kreme, spominki (od majhnih tepihov do gorenjskih lutk narodnih noš), razglednice, filmi, športne pletenine (puloverji, kape, rokavice), drobna galanterija itd. Videl sem: tu notri je res vse, kar si izletnik na počitnicah želi, kar potrebuje. Razglednice in časopise ter revije (tuje in domače) prodaja Ovsenek res v režiji hotela Zlatorog Bohinj, katerega nekakšna depandansa je Ski hotel na Voglu, vse ostalo pa prodaja Murka. Sicer pa za turiste to predvsem ni pomembno. Važno zanje je, da sta Zlatorog in Murka našla skupni jezik, da so turisti zadovoljni, da lahko nekje kupijo tisto, kar potrebujejo. Lani so začeli poslovati nekako na pol poskusno: kaj bo šlo, kaj ne, kaj ljudje potrebujejo, po čem povprašujejo itd.? Z lanskoletnimi izkušnjami so letos v svoji mini trgovini že kar lepo uspeli. S tablama na spodnji in zgornji postaji žičnice opozarjajo obiskovalce, da si lahko na Voglu kupijo vse, od bonbonov do lepih raz-

glednic, da je trgovina odprta vsak dan od 8. do 17. ure itd. In ljudi res ne manjka. Leo Ovsenek je na voljo turistom tudi po uradnih urah, tudi takrat, ko trgovina ni odprta, saj stanuje kar na Voglu. In res je možno vse dobiti praktično ob vsakem času.

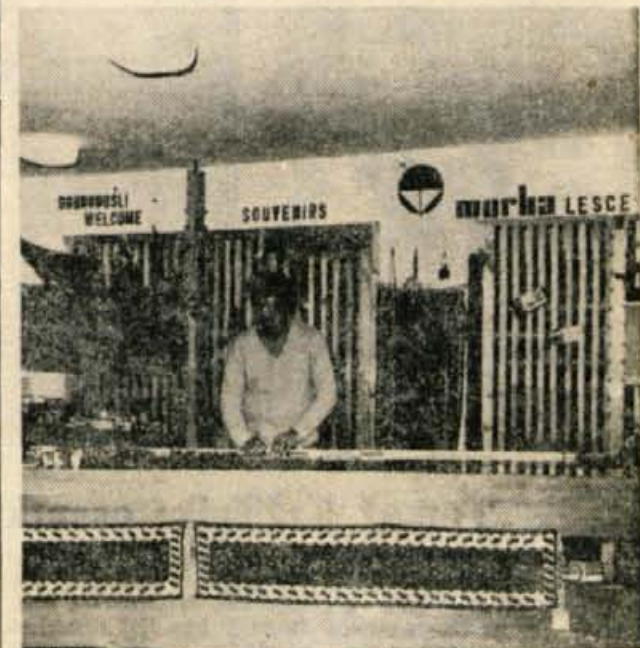
Tovariša Ovseneka sem vprašal, česa proda največ, kaj gre najbolje v promet. »Tuji gostje se najbolj zanimajo za spominke, domači pa za kreme, časopise, puloverje itd. Tudi razglednice in znamk veliko prodam, saj vsak rad pošlje domov pozdrav z Vogla!« Kravji zvonci — nekakšen simbol Bohinja z napisom »Vogel nad Bohinjem« seveda tudi ne manjkajo, prav tako ne nekaj vrst značk z napisom in višino. Razglednic je cela vrsta — z zimskimi in poletnimi motivi. In tujih revij:

Der Spiegel, Stern, Quick, Oggi... »Nasploh pa posebnega zanimanja za časopise ni. Ljudje kaj prida ne berejo. Vidi se, da pridejo predvsem na smučanje!« Tako pravi Ovsenek.

Kakšni dve urici sva se s fotoreporterjem zadržala v najvišji trgovini pri nas, v mini trgovini na Voglu, v trgovini za smučarje, za domače in tuje zimske izletnike. Potem sva se poslovila in Murka naju je pozdravljala z Vogla. Trgovina, ki je namenjena smučarjem, je odprta le pozimi, le sezonsko, le takrat, kadar jo ljudje potrebujejo. In takrat jo imajo radi, radi pridejo vanjo. Tako nekako, kot so poleti srečni, če murko zagledajo med roso, svežo gorsko travo. Obe murki sta nekaj, česar človek v hribih ne pozabi: murke poleti, Murke pozimi...

Takšna tabla vabi v trgovino Murke obiskovalce Vogla na spodnji in zgornji postaji žičnice

Dobrodošli v Murkini mini trgovini v Ski hotelu na Voglu! Trgovina je lepo opremljena, dobro založena, v njej bo vsak obiskovalec Vogla našel kaj zase. Posebno za smučarje in tujce je dobro poskrbljeno, saj je trgovina namenjena predvsem njim — Foto Perdan

Ob obisku delegacije ZKPO iz Radovljice v Varaždinu

Prijateljski stiki in sodelovanje

Preteklo soboto in nedeljo so predstavniki zveze kulturno prosvetnih organizacij občine Radovljica obiskali Varaždin in se pogovarjali s tamkajšnjimi kulturnimi organizacijami o medsebojnem sodelovanju. Poslanstvo med obema kulturnima zvezama je zelo uspelo, saj bodo že aprila letos obiskale to staro in znamenito zagorsko mesto kulturne skupine radovljiške občine, Varaždinci pa bodo vrnili obisk junija. Na skupnem posvetu v soboto, 17. februarja, so med drugim tudi predlagali, naj bi se stiki med Varaždinom in Radovljico razširili tudi na druga področja in organizacije obeh občin.

Priprave za prvo srečanje so potekale dlje. Oboji so ugotavljali potrebo po brat-skih stikih med obema sosednjima narodoma, ki imata toliko skupnega v preteklem zgodovinskem in kulturnem razvoju. Pri navezavi medsebojnih prijateljskih stikov pa jih je tudi spodbudila želja po izmenjavi medsebojnih izkušenj v delu na področju prosvete in kulture v obeh mestih in občinah.

Pogovorov v Varaždinu se je iz Radovljice udeležila delegacija občinske kulturne zveze, od Varaždincev pa je sodeloval celotni odbor Delavsko prosvetnega društva SLOBODE ter predstavniki občinske kulturne zveze Varaždin in tamkajšnjega gledališča. Na obeh straneh so ugotavljali zelo podobne probleme, ki spremljajo delo kulturno-prosvetnih organizacij. Seveda pa so delovni pri-jemi v obeh krajih dokaj različni glede na drugačne razmere; na primer Varaždin ima mnogo več poklicnih institucij, ki zelo učinkovito

vplivajo na kulturno dogajanje v kraju, medtem ko so razmere v Radovljici drugačne, ker v največji meri od-pade sleherni kulturni iniciati-va na amatersko kulturne organizacije. Varaždinsko po-klicno gledališče je zelo zna-no in eno od najstarejših na Hrvaškem. Uresničuje zelo kvaliteten in bogat repertoar, s svojo aktivnostjo pa pri-dobiva tudi okoliško občin-stvo. Radovljica in Bled pa si morata v veliki meri po-magati z gledališči od zunaj. Varaždinska glasbena šola bo letos praznovala 140-letni-co obstoja. Varaždinci se na ta dogodek pripravljajo z velikim ponosom. Prireditve se bodo vrstile skozi vse letošnje leto, višek pa bo v maju. Pričakujejo, da bo po-kroviteljstvo nad tem častit-ljivim jubilejem prevzel sam tovariš Tito. Kulturne sku-pine iz radovljiške občine bodo obiskale Varaždin prav v času prireditve, saj bodo njihov prispevek tudi vklju-čili v spored varaždinskih jubilejnih proslav.

J. B.

Slovenski oktet v Trzinu

V okviru praznovanja slovenskega kulturnega praznika — Prešernovega dneva je bil pred kratkim (9. februarja) vokalni koncert priznane-ga umetniškega komornega ansambla SLOVENSKEGA OKTETA v dvorani Cankar-jevega doma v Trzinu. Trzi-čanom ta ansambel ni po-vsem neznan, saj je tokrat nastopil že četrtič — sedaj v prenovljeni zasedbi. Oktet, ki ga sedaj sestavljajo Božo Grošelj, Peter Ambrož, Peter Care, Marjan Stefančič, Tone Kozlevčar, Andrej Štrukelj, Danilo Čadež in Jože Kores, nam je posredoval številni opus skladb domačih in tu-jih avtorjev. Med njimi so bili zastopani: Fran Gerbič, Uroš Kresk, Fran Venturini, Rado Simoniti, Pavel Ker-njak, Berdovič, Vodopivec, Flajšman, Förster, Mašek, Ja-cob Gallus-Petelin, od tujih pa Antonio Scandello. Zarov-ter duhovne črnske pesmi in škotska narodna »Vive l'a-mour«. Ta pester in vse-stransko raznolik program je ponovno potrdil in dokazal visok umetniški nivo njihove interpretacije. Vsako pesem so znali posredovati poslušalcem s takšno rutino, da je vsaka zabllestela v vsej svoji veličini. Slovenski oktet, ki si je od svojega obstoja pa do danes že ustvaril sve-tovni sloves, in sedaj v pre-novljeni zasedbi samo nada-ljuje to svojo poslanstvo. So resnični ambasadorji naše slovenske reprodukcije pev-ske kulture in je naš narod lahko samo ponosen nanje,

da s takšno zavzetostjo uspešno nadaljujejo to svoje pomembno delo v našem kulturnem življenju.

Oktet je v Trzinu nastopil dvakrat, in sicer popoldne ob 17. uri za mladino, zve-čer za odrasle. Razveseljivo je dejstvo, da so mladi po-slušalci z vsemi simpatijami spremljali ta umetniški do-godek in jih nagradili s spon-tanim aplavzom. Kaže, da je med mladimi tudi precej ljubiteljev resne umetniške glasbe in je to za vse nas razveseljiva ugotovitev.

Pri večernem nastopu pa je

napolnilo dvorano ostalo ob-činstvo, ki je z vso pozorno-stjo in zavzetostjo sledilo iz-vajanju koncertnega progra-ma. Po vsaki izvajani skladbi je občinstvo umetnike nagra-dilo z navdušenim aplavzom, na koncu pa je moral oktet odpeti dodatne skladbe.

Organizator tega koncerta je bil občinski svet zveze sin-dikatov v Trzinu in smo mu zelo hvaležni, da je omogočil našim občanom ta umetniš-ki večer, ki bo številnim Tr-zičanom ostal v prijetnem in nepozabnem spominu.

Oton Zazvonil

Škofja Loka

Predavanja za študente in ostalo mladino

Občinski komite ZK Škofja Loka bo v sodelova-nju s študentskim klubom in ZMS Škofja Loka v letošnjem letu pripravil vrsto predavanj o aktualnih političnih in go-spodarskih dogajanjih doma in v svetu. Iz vrst študentov je bilo že v preteklosti več-krat slišati željo po takšnih predavanjih, toda vedno je ostalo le pri besedah. Letos pa je občinski komite ZK podprl takšne pobude in pre-vzel organizacijo predavanj.

Prireditelji bodo skušali pritegniti k sodelovanju čim več uglednih gospodarskih in političnih delavcev-strokov-njakov na svojem področju. Doslej sta se vabilu odzvala republiški poslanec Ivan Franko-Iztok, sicer pisec zna-nih vojaško-političnih kome-tarjev v Delu, ter Franc Bran-selj, poslanec gospodarskega zbora v zvezni ljudski skupščini. Prvi je govoril o perečih problemih v zvezi z dogodki na Bliznjem vzhodu in v jugovzhodni Aziji, drugi pa o aktualnih gospodarskih vprašanjih pri nas.

Zanimivo je, da obe sročaj-nji med študenti in predava-teljema prej lahko označimo za polemiko ali za sroččen, neformalen pogovor kot pa za predavanje v pravem pomenu te besede. Prisotni študentje in mladinci so veliko spraševali, predvsem pa polemizi-rali s predavateljem tako, da se je ob posameznih proble-mih razvila prava borba mnenj, konfrontacija različ-nih stališč in pogledov. Zdi se, da je prav takšna oblika najprimernejša, saj mladega človeka ne samo seznanja s sodobnimi dogajanjmi, ampak mu tudi omogoča, da bo kas-neje, ko bo sam odločal, znal pravilno spoznavati, ocenje-vati in reševati probleme, s katerimi se bo srečeval.

Prihodnje predavanja, tre-tje po vrsti, bo v petek, 23. februarja. Na vprašanja o možnostih štipendiranja in zaposlovanja ter o ostalih problemih študentov in mla-dine v občini bo odgovarjal predsednik občinske skupšči-ne Škofja Loka Zdravko Kr-vina I. G.

V Kamniku odslej boljši program

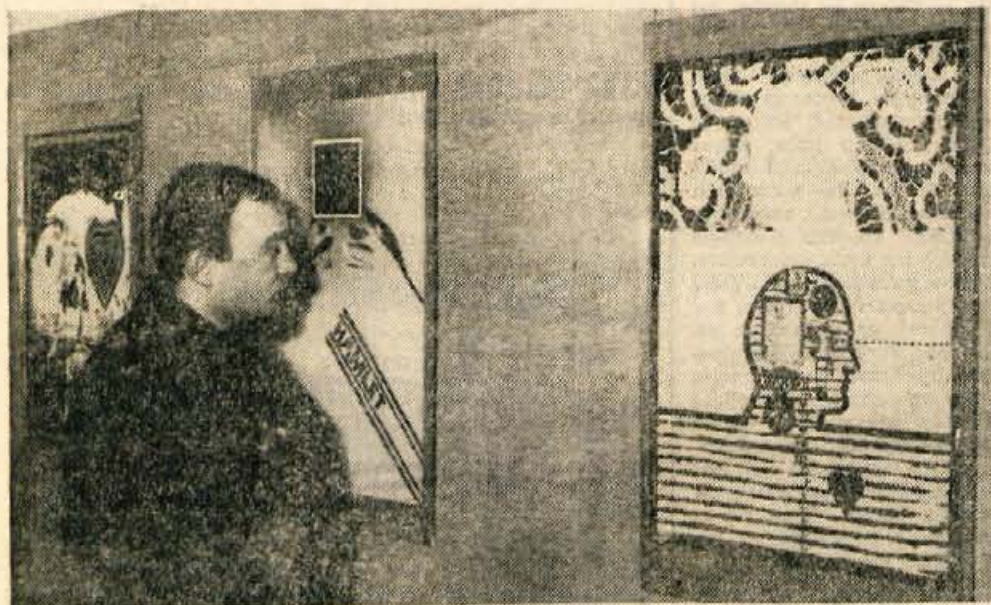
Pred nedavnim so se v Kranjskem kinematografskem podjetju odločili, da na po-budo kamniške Delavske uni-verze in članov poslovne eno-te Kino »Dom« Kamnik, ki je doslej poslovala v okviru DU, priključijo k svojemu podjet-ju tudi ta kinematograf. Pri-ključitev je botrovala želja po boljšem izboru filmov, renta-bilnejšem gospodarjenju in pestrejšemu programu.

V Kranjskem kinematografskem podjetju so nam pove-dali, da bodo odslej vezali program v tem kinu na pro-gram kranjskih kinematografov. Prav tako žele tudi kar najhitreje preurediti dvorano. Uvedli bodo nedeljske mati-ne in kupili po vsej verjet-nosti nove projektorje.

V zvezl s priključitvijo so

morali prekiniti vse pogodbe, ki jih je ta kinematograf skle-nil z distribucijskimi hišami. Obetajo tudi, da bo izbor fil-mov, ki jih bodo prikazovali, kvaliteten ter da bodo filme gledali gledalci v Kamniku z veliko manjšo zamudo kot doslej.

Odločitev podjetja je zani-miva in navsezadnje vredna tudi pohvale. Tako si podjet-je po eni strani zagotovi čim-več gledalcev za filme, ki jih najema, in s tem tudi izrav-na vo med najemnino, ki jo plača za film, ter sredstvi, ki jih za posamezni film dobe nazaj. Po drugi strani pa obli-skovalcem manjših kinematografov lahko predvaja filme, ki bi jih sicer lahko gledali z enoletno ali pa celo dve-letno zamudo.

Tomaž Kržišnik: osnutki plakata

V soboto, 17. februarja, ob 18. uri je bila v galerijskih prostorih Mestne hiše v Kranju odprta svojevrsna likovna razstava. Tomaž Kržišnik, rojen leta 1913 v Zireh, razstavlja osnutke pla-kata. Po končani šoli za obli-kovanje v Ljubljani je Kržiš-nik nadaljeval študij na li-

kovnem oddelku Pedagoške akademije v Ljubljani, kot štipendist Prešernovega skla-da pa je leta 1967 absolvirал na akademiji STUK PYENK-NICH v Varšavi, na oddelku za slikarstvo in grafiko — plakat pri prof. Henriku To-maszewskem in prof. Leonu Michalskem.

Razstava bo odprta do 29. februarja. Prav zato, ker je to po dolgem času prva razstava osnutka plakata v Kranju, bo za ljubitelje likovne umetno-sti gotovo svojevrsen kultur-ni užitek. Razstavo je pripra-vil Gorenjski muzej Kranj.

- 3

Te dni po svetu

NEW YORK, 16. februarja — Ameriški veleposlanik v OZN Arthur Goldberg se je pogovarjal z generalnim sekretarjem OZN U Tantom. U Tantom je ameriškega diplomata seznanil z informacijami in mnenji, ki jih je dobil med svojimi pogovori v Aziji in v Evropi o vietnamskem problemu.

RIM, 16. februarja — V italijanskem glavnem mestu sta se mudila dva opolnomočena predstavnika DR Vietnam, ki sta na sestanku z italijanskim zunanjim ministrom Fanfanijem obrazložila vietnamske pogoje za začetek pogajanj o premirju v Vietnamu.

SAIGON, 17. februarja — Enote osvobodilnih sil, ki so obkoljene v trdnjavi Hue, so izvedle močan protinapad. V Vietnamu pa se je začela tudi nova ofenziva osvobodilnih sil Južnega Vietnam, v kateri so partizani z raketami sovjetske proizvodnje napadli tudi glavni štab ameriških čet v Saigonu. V tej ofenzivi so partizani istočasno napadli 30 mest in 10 vojaških oporišč v Južnem Vietnamu.

KRAPINSKE TOPICE, 18. februarja — Predsednik Tito je s soprogo Jovanko in s spremstvom obiskal svoj rojstni kraj, nato pa si je ogledal moderni viadukt v bližini Krapine in potem nadaljeval pot v Krapinske Toplice, kjer so mu prebivalci priredili prirečen sprejem.

HAVRE, 18. februarja — Okrog 200 ljudi je sprejelo v tem francoskem pristanišču sovjetsko ladjo »Akademik Krilov«, ki bo naložila medicinske instrumente, zdravila in mleko v prahu, namenjene vietnamskemu ljudstvu. Čez nekaj dni pa bodo v Marseilju natovorili novo pošiljko pomoči Francije Severnemu Vietnamu.

JOHANNESBURG, 18. februarja — Profesor dr. Christian Barnard je napovedal, da bo v prihodnjih devetih tednih opravil tretjo operacijo s presaditvijo srca.

PARIZ, 19. februarja — V Klubu jugoslovanskega veleposlaništva v Parizu je eksplodirala bomba in ranila 18 jugoslovancev, med katerimi je eden kasneje umrl na poti v bolnišnico. V Parizu menijo, da so bombo podtaknili sovražno razpoloženi emigranti.

BONN, 19. februarja — V Schweningenu v gostilni »Paradies«, kjer imajo predstavniki jugoslovanske službe iz Stuttgarta vsak drugi teden konzularni dan, je eksplodirala plastična bomba. Domnevajo, da je ta eksplozija delo emigrantskih skupin, vendar zahodnonemška policija še ni izdala uradnega poročila.

Ljudje

Statistična poročila, ki govorijo o vietnamski vojni, navajajo med drugim, da je bilo žrtev med otroki že okrog milijon: ubitih, ranjenih in pohabljenih. Samo mrtvih je že okrog 300.000. To je po štetju statistika, ki je skoraj ne vzdrži več primerjave s fašističnimi grozodejstvi. Hitler in njegovi sodelavci so bili zločinci, množično so pobijali tudi v koncentracijskih taboriščih; Johnson, general Westmoreland in njuni sodelavci so prav takšni, če ne še hujši zločinci.

Zločin, ki se dogaja pred očmi vsega sveta, je zločin, ki vpije do neba, ki ga obsoja ves svet, ki ga obsoja tudi številni Američani. Nedavno tega je v Parizu izšla knjiga z objavljenimi dokumenti Russellovega sodišča, ki sodi — v imenu vesti vsega človeštva, ne pravno — vojnim zločincem in zločincem v Vietnamu. Na 371 straneh objavlja povsem preverjene dokaze o grozodejstvih ameriške in južnovietnamske kvislinške vojske. Med drugimi so v tej knjigi podatki, da so v letih 1965 in 1966 bombardirali 80 cerkva in 30 pagod, da so ranili in pobili številne krščanske in budistične duhovnike. Ameriški zločinci ne izbirajo med civilnim in vo-

300 000 mrtvih otrok

jaškim prebivalstvom. Dne 24. aprila 1966 so ob 18,20 med nedeljskimi večernicami vrgli bombe na cerkev, ki je bila polna vernikov. Američani so imeli velik »strateški uspeh«: 72 mrtvih, med njimi 34 otrok, ranjenih pa je bilo 34 ljudi. Ker je bila šola blizu cerkve, so razdejali še njo. »...Videli smo družino Trong: ubiti so bili oče in štirje otroci. Živa je ostala, le hči, ki je bila med bombardiranjem na poti... Videli smo družino Tunc: deset ubitih in dva ranjena. Živa je ostala le oče. V družini Fong so bili ubiti starši in dva otroka. Živa je ostala za zdaj le osemletni deček. Naposled smo videli malega Tanga, ki je ostal brez desne roke: star je pet let in njegova mati je našla smrt pri tem napadu.«

To so strašna poročila. Kaj vse človeče se v resnici dogaja? Česa vsega še ne vemo? General Westmoreland je že leta 1965 v ameriški zbornici povedal, da mora uveljaviti totalno vojno zoper vietnamsko osvobodilno fronto, če hočejo, da zmaga. »Edina strategija, ki more premagati takšno organizacijo, je strategija neprizanesljivega vojskega, političnega in psihološkega pritiska na celotno sovražnikovo strukturo — na vseh področjih!« Tako je povedal. Ta špartanski general pa se je letos ušel, januarja,

ko je napovedal, da bo sovražnik verjetno napadel in poskušal doseči spektakularen uspeh. Napoved se je uresničila, vendar malce drugače, kot je napovedal poveljnik ameriških sil v Južnem Vietnamu. Medtem ko je on nastavljal velikansko past pri Khe Sanhu, je nasprotnik silovito in bliskovito napadel sto vietnamskih mest in ameriških oporišč. Ofenziva, katere vrh je naskok na trdnjavo ameriškega veleposlaništva v Saigonu, tako rekoč na pragu generalštaba, je spodrsiljal, ki ga Amerika ne more spregledati niti generalu, vojaku, ki so ga bralci ameriške revije Time izbrali za »človeka leta 1965«.

V nedeljo kmalu po polnoči so osvobodilne sile že drugič napadle, začele so svojo drugo rundo velike ofenzive. Hkrati so napadle okrog 30 mest in 10 vojaških oporišč. Po prvih poročilih tu, lih agencij je »drugi val« napada manj intenziven od napada, ki je bil 30. in 31. januarja in ki je temeljito razrahljal ameriške pozicije v jugovzhodni Aziji. Vendar tuje agencije poročajo tudi o tem, da imajo osvobodilne sile še velike rezerve. Američani so dolgo verjeli, da bo Khe Sanh prizorišče velikega napada, zdaj pa so njihovi analitiki čedalje bolj prepričani, da tega ne bo, pač pa se bodo oblegovanci zadovoljili s tem,

da bodo Khe Sanh nenehno držali v šahu in ga bombardirali iz dobro prikritih položajev.

Te dni smo iz govora sovjetskega premiera Kosigina v Minsku zvedeli tudi, da Sovjetska zveza oskrbuje z orožjem južnovietnamsko osvobodilno fronto. Pošiljajo najmodernejša orožja in napovedujejo, da se bodo njihove pošiljke večale vzporedno z večjim vojaškim angažiranjem Američanov. Kosigin je dejal, da Združene države Amerike niso sposobne zmagati v Vietnamu, zato bi ameriška vlada morala poiskati politične rešitve.

In še novica, ki je med vsemi najbolj zastrašujoča: senator William Fulbright je izjavil, da bi Američani kljub uradnim zanikanjem utegnili uporabiti taktično atomsko orožje pri obrambi obkoljenega oporišča ameriških mornariških pešakov Khe Sanha v Južnem Vietnamu. Pristavil je, da je izjava šefa skupnega štaba ameriških oboroženih sil generala Wheelerja napravila vtis, kot da bodo pri obrambi Khe Sanha uporabili atomsko orožje, če bo potrebno.

Torej, »če bo potrebno«, so obeta najhujše. Ob tem se upravičeno spet lahko vprašamo, do kam sega ameriška blaznost.

in dogodki

Mladina pred mikrofonom

Prvo mesto je osvojil Peter Pečar — 9 slovenskih podjetij se je odzvalo vabilu

V petek zvečer je mladinski aktiv tovarne Sava iz Kranja pripravil zanimivo prireditev z naslovom »Mladina pred mikrofonom«. K sodelovanju so se prijavili predstavniki Steklarne Hrastnik, Zelezarne Jesenice, Bombažne predilnice in tkalnice Tržič, Peka Tržič, Stola Kamnik, Name in Saturnusa iz Ljubljane, iz Kranja pa predstavniki Iskre, Garnizona JLA in Save.

Prireditve je potekala v obliki pred leti zelo popularnih oddaj »Pokaži, kaj znaš«. Vse kaže, da so še danes tovrstne prireditve silno priljubljene, saj so poslušalci, ki so do zadnjega kotička napolnili koncertno dvorano delavskega doma, izredno pozorno in z dokajšnjo mero kritičnosti spremljali dogajanje na odru.

Sestnajstkrat je morala triletna strokovna komisija in komisija iz občinstva dvigniti ocenjevalne lističe z najvišjo možno oceno 10 točk. Prav posebno težkega dela komisiji nista imeli, saj so bile razlike med posameznimi izvajalci več kot očitne. Največ tekmovalcev je nastopilo z recitacijami, kar osem, od tega tri mladinke in pet

mladincev. Z Jesenic so se predstavili trije humoristi, katere pa sta komisiji preveč slabo ocenili. Iz popev-karskega sveta so se vabilu organizatorja odzvale tri pevke in dva pevca. K tekmo-vanju pa se je prijavil tudi 6-članski zabavni ansambel kranjskega garnizona, ki je kljub mešani nacionalni sestavi med drugim kar dobro zaigral naše valčke in polke, za kar sta mu obe žiriji prisodili tretje mesto.

In kdo je osvojil prvo in drugo mesto? Prvo mesto je z 59 točkami osvojil 25-letni Peter Pečar, predstavnik tovarne Iskra. S svojim mehkim baritonom je ob spremljavi Skupine 333 odlično interpretiral popevki Zelena trava domačije in Realise me. »S petjem se ukvarjam že dalj časa, intenzivneje pa zadnja tri leta. Med zabavnimi skladbami imam rajši tiste z nekoliko počasnejšim ritmom. Zdalj pojem v triu Igorja Jamnika in pri Veselih Kranjčanih.« mi je zadovoljen z uspehom pripovedoval Peter Pečar.

Drugo mesto je z 58 točkami osvojila simpatična 16-letna interpretatorka zabavnih melodij Majda Jazbec, doma

iz Tržiča, ki se je publiki predstavila z dvema popevkama. »S petimi leti sem pričela peti. Do desetega leta sem nastopala na podobnih prireditvah. Potem sem za nekaj časa petje opustila. Lani sem se ponovno posvetila petju in na oddaji »Pokaži, kaj znaš« v Tržiču dosegla drugo mesto,« je po nastopu povedala najmlajša tekmovalka. Na vprašanje ali rajše igra klavir (Majda je namreč sedem let obiskovala tržičko glasbeno šolo) ali poje, je sprva malo pomislila, potem pa se vseeno odločila za petje.

Nagrade — izdelke tovarne Sava — je nagrajencem izročil Bajuk Anton, predsednik

tovarniškega komiteja ZM tovarne Sava. Oddajo sta sprotno vodila Majda Zaplotnik in Lado Mraz.

Za prijetnejše počutje je poskrbela Skupina 333, ki je razen tega tudi spremljala posamezne interpretatorje zabavnih melodij. Publika je tako njih kot ostale izvajalce večkrat prekinjala in nagrajevala z močnimi aplavzi. Po končanem tekmovalnem delu programa je sledil še ples, na katerem je igrala Skupina 333.

Poslušalci so bili zadovoljni s prireditvijo in si, vsaj iz pogovorov po končanem nastopu je očitno, še želijo podobnih prireditev.

Dušan Stanjko

Skupina 333

● 44 ●

Mrs. Meals je takoj spet poštala večča trgovka. »Dva funta in sedem šillingov,« je dejala in gospod ji je že naslednji trenutek naštel na mizo zahtevani znesek, gospa Meals

Pet minut nato je stalo na nekem vogalu ogorčeno dekletke, ki si ni vedelo sveta, kako naj se znajde na tej čudni zemlji. Za možika mnogo zahteva pa za to nič ne da — kot je bilo to pri njenem zadnjem oboževalcu — se ji je zdelo povsem razumljivo, da pa bi kdo izdal zanjo dva funta in več, ne da bi pri tem trenil z očmi, in za to nič ne zahteval, to je presegalo njeno pamet. Se celo oba čudovita klobučka bi bila rada dala, če bi ... Toda mlada dami je očividno bila filozofinja in si je nazadnje rekla, da sta dva čisto nova, moderna klobučka pač dva klobučka, ki bosta vzdržala vsaj dve leti, medtem ko se kaj takega o takemle novem prijateljstvu ne da reči kar tako.

Je bilo tako resnično, da si svojega varovanca ni upal več tikati. Te spremembe pa so se začele tisto noč, ko se je v umazanem stanovanju v Islingtonu nenadoma pojavil

Vse drugače se je menda počutil Sten Moore. Kazalo je, da je vaje takih nerodnih stanovanj ter postelj. Odkar ga je bil nekoga dne vzel Mr. Pringle s seboj in ga pripeljal nazaj vsrega očejenega in lepo očičenega, se je večel, kot da ni bilo nikoli drugače. V glavi res še ni bil čisto pravi in Billy se je tistega čudnega pogleda njegovih bleščočih se očij vseh celo bal, v spločnem pa se je dalo z njim kar mirno živeti. Če ni ležal na postelji in strmel v strop nad seboj, je korakal po sobi gor in dol in takrat je bilo podobno, da o nečem napeto razmišlja. Ali pa je ure in ure sedel pred zrcalom, smešljaje ogledoval svoj obraz, pomejal,

(Nadallévanle)

Moja babica (1831—1895) je rekla včasih: »Povsod se ljudje

Kar pa je dobro za ljudi, tudi živalim ne škoduje. Dokler smo prešali lan, smo živini pokrmili veliko tropin. Posebno brejim kravam smo pred porodom in po njej dali laneno olje za

V nekaterih mlinih so poleg prašanja lanenega semena mlieli tudi žito za kruh. Žito smo mlieli tudi pri nas. In še to naj povem na koncu mojega zapisa, da smo imeli v obeh svetovnih vojnah mline zapечатene. V prvi vojni

Iera Pičman

Logarjevo leseno hišo so podrli že po zadnji vojni in sezidali novo. Hišno ime pri Logarju pa je ostalo.

Za Znidarjevo hišo je pred 56 leti še stal šop vitkih borovcev. Moja mama mi je rekla: »Vidiš to je še ostanek brdskih boštov!«. Takrat mi je povedala to zgodbo. Ona jo je slišala od 90-letne Gane sive mame z Zgornje Beke.

1. ROMANCA, 7. BIBIC, 12. EKONOM, 13. GAZELA, 14. SONDE, 15. DOB, 16. RKS, 17. KLOR, 18. LIPIK, 20. AT, 21. MATIJA COP, 24. KK, 27. JERA, 30. RAI, 32. RAK, 33. KACUR, 34. ORGLAR, 35. KANADA, 37. KLOVN, 38. EPIGRAM

Vsi so si bili edini v tem, da za preizkus trdnosti želodca ne bo več treba na ladjo, ampak je dovolj sesti v kakšen avtobus, namenjen tja, kamor ne vodi cesta najvišjega reda, pa si že po mili volji oskrbijo ceneno, toda kvalitetno morskó bolezen. Komaj smo se otresli snega na predpotopno pluženih cestah, že bomo lahko govorili o luknjastih poteh kvalitete »sama jama«. Pepe, poda ločeno mnenje (in Jaka ga grdo pogleda), da bi rad imel samo stoti del tistega denarja, ki ga bodo porabila popravila zaradi luknjastih cest pokvarjenih avtomobilov. Vsi so pritrdili tudi mnenju, da se nekateri posamezniki v pivnih haljah, ki žive od tega, ker se ljudje vozijo z avtobusi iz kraja v kraj, še vedno

Vse glavno, kar je slišal in opazil, je po svojih močeh kot vedno tudi tokrat zapisal

Dom

III. DEL

vina
103

il z bojišč na dopust in našel
ogokrat celo v takem, da ga ni m
ojni blaženi sad svojega telesa
pustu.

V teh letih vojne se je zgodilo
nn ne more več obdržati svojih m
govori o sebi in svoji »živalske
no nesrečna francoska trinajstlet

zoma ženo v blaženem stanu,
mogla več prikriti in naprtiti še
svojemu možu in njegovemu
marsikaj »nečloveškega«, Leh-
nisl zase in prvi pretrga molk.
osti», marveč na splošno. Ni
nica edina nesrečnica, nad ka-

Sicer pa sta o tem že govorila. Ital že Voltaire: Tigri in kače ne razlikujeta. Če je vojna nenaravno in prosta (in to, brez dvoma, jel), potem je boljše, če jo pozablja v vojnih časih na »mimolaznem«; spola, ostaja »zlo« samo za tiste, ki so »zlo« onesrečilo, za naravo, ki naj bi se »zlo« ne spomnila.

, saj je to človeški zgodovini očitavna tako s sebi enakimi. Tinaravno uničevanje človeške vrste »zlo« moških in tudi žena, ki oralo» v odnosu do nasprotnega dela človeka, ki ga je to »živalsko porz ne more in noče trpeti takega

Vsi so si bili edini v tem, da za preizkus trdnosti želodca ne bo več treba na ladjo, ampak je dovolj sesti v kakšen avtobus, namenjen tja, kamor ne vodi cesta najvišjega reda, pa si že po mili volji oskrbijo ceneno, toda kvalitetno morskobolezen. Komaj smo se otresli snega na predpotopno pljuženih cestah, že bomo lahko govorili o luknjastih poteh kvalitete »sama jama«. Pepe, pod ločeno mnenje (in Jaka ga grdo pogleda), da bi rad imel samo stoti del tistega denarja, ki ga bodo požrla popravila zaradi luknjastih cest pokvarjenih avtomobilov. Vsi so privrtili tudi mnenju, da se nekateri posamezniki v pivnih haljah, ki žive od tega, ker se ljudje vozijo z avtobusi iz kraja v kraj, še vedno

Kino

Kranjska gora

22. februarja nemški film
VRATA S SEDMIMI KLJU-
CAVNICAMI

23. februarja italij. barv.
CS film BALADA O REVOL-
VERASU

Škofja Loka SORA

21. februarja franc. barv.
CS film KROGLA V SRCU
ob 18. in 20. uri

22. februarja mehiški film
PESEM JE LJUBEZEN ME-
HIKE ob 20. uri

23. februarja mehiški film
PESEM JE LJUBEZEN ME-
HIKE ob 18. in 20. uri

Ne samo sreče, s katero osrečujejo
saj se nesrečni prav tako kakor sre-
še bolj, ker se jim ne daje v dar
samo hrepeneti po njej in jo obču-
nevsakdanjimi, vsekakor drugačn-
rabijo srečniki, izbranci, ki se jim
kakor zrak, sonce, kruh in voda, ka-
jim ni treba zadovoljevati s »sreč-
zase vem, da me osrečuje tudi trp-
svojo ljubezni ne smem upati in
človeško dobro in plemenito, da me
s svojo prijateljsko besedo. To je v-
ne moja lastna, marveč sreča bitja
dosegljivo — ljubim z obvladani-
ljubim s čistim hrepenenjem. Sa-

Tako ji je pisal, kakor da je v-
in ljubezensko »sebičnostjo« in ka-
samo »nesebičen«, »plemenit«, pol-
ljubezni.

Pa je bil drugačen, zardeva pr-
spominom, v katerem vidi sebe s
doben pravemu severnemu jelenu

marveč tudi nesrečo, da jo njene lepote ali pa od sebe, marveč ker smejo z besedami, izbranimi in pesmi in lepšimi, kakor jih ona ponuja sama od sebe, kaj vsakdanjega, in ki se z njeznega trpljenja». Vsaj ter v uresničevanje sreče bitje, ki ga ljubim, tako je svojo naklonjenostjo, milost! Zato je moja sreča, ki ga ljubim in ki mi je ne- je strasti in sebičnosti, nad sleherno »telesnostjo« je v mislih do Štefi zares »ničnega« občudovanja in m, do gole duše slečnim »živalskim nagonom«, po paritive.

[illegible]

na edina nesrečnica, nad kakšno živalo. Na tisoče in tisoče otroci in poročenih žena so se srepestile s svojo voljo ali proti svoji. In kaj bi jim bilo, če bi jim tega ni bilo povedal? In kaj bi jim bilo, če bi jim tega ni bilo povedal? In kaj bi jim bilo, če bi jim tega ni bilo povedal?

[illegible]

lovesi izumiranja, pa je mo-
loso si »naravni zakon o olra-
si, v človeku popolnoma podza-
gonom«, prebujeni »živalski po-
zaradi protinaravnega in s »lo-
čenega množičnega umiranja v
si jo je s svojim roparskim po-
privzgojenim in zaslužnevalskim
jil človeka in človeško družbo,
užnjevalski človek; človek, ki je
hotel biti nad »drugimi in vla-
ki je ukanil človeško prav, izvi-
motljive tehnike dobrega in zla,
ega in nečloveškega- ukani prav
ni porušil ravnovesje med obent-
kega v sebi in v družbi.

gotovo) se motijo tisti, ki »zlo-

in minevanje ni »zlov, ki si ga
zumom uresnici prvi roparski člo-
olodov, ustvarjenih s trdom dru-
ali Romul ali kdorkoli, ki ga je
zgodovinsko bajeslovje in ki je
nakoli človeškega brata, bil je vse-
akoli človeka in svoj človek.

ponasajo kor kake zvinjske priganjaci. Eden od slučajnih prislednikov je povedal zgodbi o z zajamčeno resničnosti vsebino. Ta mož, ki zaradi skromnosti ne želi biti imenovan, je v sredo, 14. svečana nekaj pred peto uro popoldne moral iz Loke v Kranj. V Loki so poleg običajnih potnikov sedli v avtobus nekateri smučarji, pa tistemu, ki krmaril vozila po dotrajanih cestah, že ni bilo vse prav. V Vrmašah je bila nejevolja že

21. februarja amer. barv.
CS film KRALJICA COLO-
RADA

22. februarja jugoslovanski
film DIVJE SENCE

23. februarja jugoslovanski
film DIVJE SENCE

Dovje-Mojstrana

22. februarja italij. barv.
CS film BALADA O REVOL-
VERASU

**NOVI
PLESNI
TEČAJ**

Plesni tečaj za začetnike
se začne 16. februarja ob
18.30.

Nadaljevalni plesni tečaj
pa 22. februarja.

Vpisovanje v Delavskem
domu vhod 4/I med 18. in
19. uro. Plesalke imajo
prost vstop.

Bil je »nečloveški«, spoznava, kor je bila neznana »nemška žival«, mladoletne francoske deklice, ali, jakov na tej ali oni strani fronte, mi dekletki ali dekleti ali ženami »nečloveško« plodili sebe v zaledju takrat, kadar so slutili, da bodo smrt.

In mnogi so potem zares padli v pisma nesrečnih, v bežnih srečanj, v posamelih nesrečnic ali žena, ki so pozabile na svoje može, pogrešali njo, da so že ali še bodo padli več. Zato se je mnogokrat zgodilo

...iako nečloveški, ka-
ničila dekljivost nesrečne
žene in tisoči drugih vo-
spozabili nad podobni-
tako "nečloveško" in po
peljeli ali kjerkoli navadno
bojišče in v morebitno

[illegible]

sam sebi, da je prišel šele ta hip
le resnične misli: *vojna je pro-
njanju človekovega bivanja, ki se
od osnovnih namenov bivanja
množično ne ubijajo med se-
spopadajo samo samci v času
to predvsem beli ljudje, ali
beli ljudi, ki bi rad veljal za
samo svoje, marveč tudi zgo-
nenasitnim osvajačnim ropar-
rpljenja in medsebojnega uni-
vnih časov dalje.*

Nasilje je bilo tu.
Oblast je bila tu.
Več oblasti, ki je hotela biti vsa.
Bile so vojne.

Bili so jih podložniki v imenu
ročje, ki mu je vladala, tudi imeno
sveto tudi podložnikom; sveto ko
sami bili »domovini« samo toliko
sami delom roparje na oblasti in
oblast nositi svojo kožo napreda
jem sovražno drugo »roparsko obla

Tako se je zlo stonjevalo in

...a ostali, ki si je izmislila za pod-
oblasti; ime, ki naj bi bilo
ot največja »svetinja«, čeprav so
mar, kolikor so bogatili s svo-
n kolikor so morali za roparsko
aj, da bi uničili domačim ropar-
blast in domovino...

Modrijan iz Bohinja

(dr. Janez Mencinger
1838 — 1919)

Ce smo že morali pokramljati o Matiji Valjavcu kot o bližnjem rojaku izpod Storičiča, tedaj bomo o Bohinju dr. Janezu Mencingerju govorili tudi zato, ker je celih deset let, od 1871 do 1882, preživel v Kranju, imel tu svojo odvetniško pisarno in se z vso vlogo udeleževal na družbeno političnem področju.

In ker nam je ta del Mencingerjevega življenja razumljivo najbližji — bomo najprej govorili o teh njegovih »najbolj srečnih letih«, sam jih je tako označil...

PREŠERNOV NASLEDNIK

Iz dolenskega Krškega, kjer je služboval kot koncipient pri tamkajšnjem odvetniku dr. Radoslavu Razlagu, se je dr. Janez Mencinger v začetku decembra 1871 preselil v Kranj. Tu je kot samostojen odvetnik, nasledil posredno nekdanjega svojega prednika, doktorja Prešerna! Biti je morala ta Mencingerjeva naselitev v Kranju tudi sicer pomemben dogodek. Napredni časnik Slovenski narod je tedaj objavil novico: »Dne 12. decembra se je kot odvetnik v Kranju naselil g. dr. Janez Mencinger, enakoznan kot izvrsten jurist in kot narodnjak. Gorenjska stran dobi v njegovi osebi zanesljivega pravdosrednika, kateremu bo vsigdar in povsod mar ravnopravnosti našega jezika. Zelimu mu iz srca najsijajnejši uspeh.«

In res! Novi odvetnik se je v prvem letu bivanja v Kranju tako vživel, da je bil kmalu izvoljen za občinskega odbornika. Kar koj je bil izbran tudi za predsednika Narodne čitalnice. Seveda pa je prevzel, hočeš nečeš, na svoja korenjaška ramena še kup drugih funkcij in dolžnosti: bil je član občinskega finančnega odseka, šolskega sveta, pripravljalec ustanovitve Mestne hranilnice — na splošno pa je bil pravi pravni zastopnik Kranja v onih desetih letih — toda ne za plačilo, pač pa iz zavestne ljubezni do našega lepega gorenjskega mesteca!

Kajti zares srečnega se je počutil Mencinger pri nas —

po dolgih letih študij na Dunaju in Gradcu ter službovanja v Krškem — je bil bohinjski rojak vendarle spet na Gorenjskem: sleherni dan je lahko gledal ljubljone planine, vsako uro je mogel poslušati šumenje deroče Save — prihajajoče prav od njegovega rojstnega doma na Brodu, vasice ob bregu Bohinjke, med jezerom in Bistrico.

IZGUBLJENI TRG

Naselil se je dr. Mencinger s svojo soprogo Marijo rojeno Barbo, Krčanko po rodu v tedanjem Gornjem predmestju, v Kreuzbergerjevi hiši, ki je nosila tedaj št. 145. Stanovanje in prostore za pisarno je imel v drugem nadstropju. — Danes nosi ta hiša tablico z oznako Maistrov trg št. 12. Spodaj je sedaj lokal Mestne bravnice in česalnice, prej pa je bila tu trgovina Karla Puppaja.

Do osvoboditve v l. 1945 se je ta mali trg imenoval Mencingerjev trg, pač zato, ker je pomembni slovenski pisatelj prav tu prebival in uradoval. Izenada pa je bilo treba Mencingerjevo ime črtati in postaviti na njegovo mesto Maistra. Ta pa je dotlej že itak imel svoj trg: prostor med hotelom Evropa in trgovino »Kokra« na eni ter novim poštnim poslopjem in bivšo mestno hišo (sedaj gorenjski muzej) na drugi strani se je imenoval že pred vojno Maistrov trg; danes pa nosi ta trg prazno ime »Poštna ulica«. Le kateri nepoučeni gorečnik si je to rošado izmislil?

Povedati moramo namreč mlajšemu rodu, da je bila prejšnja Poštna ulica drugje, na vogalu ozke ulice ob tiskarni. Tu je poslovala stara kranjska pošta, ozka ulica ob njej se je imenovala Poštna ulica. Ali je res bilo treba s pošto vred seliti še ime ulice? Pustili bi raje vrlému junaku Rudolfu Maistru njegov trg, pisatelju Mencingerju pa njegovega. Poštno ulico pa bi črtali iz seznama. Nekako »rehabilitiran« je bil stari bohinjski bard šele pred kratkim: dobil je ulico s svojim imenom v novem Kranju, v bližini letnega kopališča.

Pa smo več mesecev tako prostodušno verjeli, da bo Svet za prosveto in kulturo pri Občinski skupščini, v novembru l. 1967 zares razpravljalo o »preimenovanju ulic v Kranju po nekaterih pomembnih pesnikih in pisateljih.« Tako je bilo namreč natisnjeno v »predlogu programa dela občinske skupščine in njenih svetov za leto 1967« z dne 15. maja 1967. — Do danes, v kolikor to vemo, ustrezní svet o kaki taki stvari še ni razpravljal, niti ni koga konzultiral. Pa vendar bi bilo prav, tudi na tem področju napraviti nekaj pameten red, odpraviti stihijnost in popraviti napake. Saj zveni kar kot nekaj paradoksa: Zagreb in Ljubljana poimenujeta svoje ulice z imeni slovitih Kranjčanov — nam pa kot, da do teh imen ni... Ali pa ne vemo zanje, kar je še slabše!

Ponavljati predloge, apele in prošnje, res ne kaže več. To smo storili že večkrat (zadnjikrat v IGasu dne 18. in 25. januarja ter 1. februarja lanskega leta) — a vse skupaj je izvenelo kot vpitje v gluho lozo...

VZOR POSTENJAKA

Ni pa eden od prav stranskih namenov teh naših pi-

preudarnost je bila tako značilna za novega kranjskega odvetnika.

Dičila pa je Mencingerja tudi prava dostojanstvenost in resnost. Prav s tega odlikama si je pridobil vsesplošno spoštovanje in ugled. Spremljala pa je ti odlički ponosna moštost, ki nima nič skupnega z bahavostjo in robatostjo, ki tako kazita gorenjski značaj; dasiravno bi nekateri radi videli prav v tem nekako vrline.

Glede neomajne poštenosti, pa najsibo to Mencingerja človeka, kot Mencingerja advokata — bo dovolj, če citiramo, rek nekega pisateljevega sodobnika:

»Prej bi krenilo sonce s svojega teka, nego bi se Mencinger le za las umaknil s pota poštenosti.«

Kot doktor Prešeren, njegov odlični predhodnik v Kranju, tudi Mencinger ni hotel prevzeti nobene nepoštenosti ali dvomljive pravde. Tudi on je skušal zaslepljene kmete odvrti od nesmiselnega in drugega pravdanja. S prijazno, dobrohotno besedo jih je odvrčal od nepotrebnega zapravljanja denarja in sejanja sovraštva med sosedi. Piko pa je kot odvetnik imel na oderu, ki so posojali revežem donar na visoke obresti. Te pa je znal

»zaprtodurnik«. Ljubil je duhovito družbo, rad je zahajal v gostilno. Najraje je obiskoval Staro pošto, Puščavnika in Petra Mayerja. Tu je navadno sedel pri široki zeleni peči. Družba pa je posedla naokrog, kot okoli patriarha in ga verno poslušala, saj je mož res iskril od duhovitih dovtipov, bistrih opazk in zanimivih pripovedi. Imel pa je Mencinger tudi nek poseben dar, da je znal družbo držati skupaj. Tembolj, ker je znal govoriti po domače. S tem je izpričal veljavno resnico, da le oni kaj ve, ki zna svoje misli povedati v čisti slovenski govorici. Kdor pa nič ali le malo obvlada slov, o kateri mu je govoriti, ta se kaj rad skrije za zmešnjavo tujk in jecljavih fraz, da bi lahko komega preslepil, in jim vsilil neko učenost, ki jo niti sam kaj prida ne razume.

Imel je Mencinger neki tako topel glas in bil ljudem tako simpatičen da je »ta zlata dobra volja Mencingerjeva« prešla na vso družbo in nastalo je ono veselo razpoloženje, v katerem človek čez hrbet vrže vse svoje skrbi in nadloge pa je raje vesel med veselimi. Če je bila družba za to, je Mencinger, rad posedel tudi dalje v noč in postal mladostno razposajen.

Po zunanem je bil dr. Janez Mencinger junaške, vzravnane postave. Nosil je širokokrajni mehak klobuk, v ustih pa mu je tičala dišča dolga viržinka. Najbolj impozantna pa je bila lepa, dolga in gosta temna brada, ki se mu je usipala po prsih.

Kako šegav je znal biti sicer tako resnobi »modrijan iz Bohinja« kot so ga na splošno vsi imenovali, priča že njegova ideja za osnovenje literarno-zabavnega kluba. V ta Mencingerjev klub so vstopili mladi in duhoviti pripadniki različnih stanov. Tu so bili, n. pr., slikar I. Franke, profesor M. Karlin, trgovec V. Kiler, dr. I. Tavčar, trgovec M. Pirc, učitelj I. Pezdik, gostilničar P. Mayr in še drugi.

Desetorica najbistrejših od teh pa je tvorila kar pravcato »akademijo«, ki ji je bil dr. Mencinger »rector magnificus«. Na rednih večernih sestankih v gostilni pri »Peterčku« so predavali, zlagali pesmi, prigodnice, skratka, bila je to izbrana, zlahtna družba duhovitih slovenskih mož, prvakov kranjskega družabnega življenja.

Z odhodom dr. Janeza Mencingerja v Krško je družabno življenje v Kranju kar hitro zamrlo. Nered je šel dr. Mencinger iz Kranja, toda vdal se je domotožju žene, ki je bila iz Krškega doma. Vedno, do konca dni, pa je naš bohinjski rojak obžaloval, da je zapustil Kranj, kjer je bil celih deset let zares srečen.

(Nadaljevanje prihodnjaj)
CRTOMIR ZOREC

Dr. Janez Mencinger (sedi levo od tarče) med svojimi prijatelji Kranjčani l. 1872. V okviru tedanje družabne zabave je sodilo tudi streljanje v tarčo

sanj prav ta, da znova oživljamo čudovito lepe podobe zaslužnih gorenjskih velmož, predvsem pesnikov, pisateljev in učenjakov, ki so jim, nekdanj tako sveže in sočne barve zbledle — razumljivo, toliko desetletij, nas že loči od njihovega življenja!

Zato bomo skušali danes predstaviti bralcem le onega Mencingerja, ki je živel in delal pred davnimi 86. leti v Kranju.

Ze kmalu po Mencingerjevi naselitvi v Kranju, je mesto spoznalo, kako vrliga someščana je dobilo. Mož je bil deležen že koj spočetka neomejenega spoštovanja.

Odlikovala je Mencingerja neka posebna mirnost, ki omogoča človeku pravo sodbo in ga varuje pred prenašljivostjo. Prav ta modra

trdo prijeti in jih gnati pred sodnike.

Doktor Mencinger je bil natančen v svojem poklicu. Vsako stvar je izpeljal do srečnega zaključka. Veljal je za resnicoljubnega moža — njegovo življenje, delo in pisanje je bilo v popolni harmoniji. Svojim koncipientom in pisarjem ni bil le pravičen šef, pač pa tudi iskren prijatelj in ljubeč oče.

Kot zanimivost povejmo še to, da je bil več let v kranjski Mencingerjevi advokatski pisarnici za koncipienta mladi dr. Ivan Tavčar, pozneje tako znamenit slovenski pisatelj.

»RECTOR MAGNIFICUS«

Kljub vsej svoji dostojanstvenosti pa dr. Mencinger ni bil kak puščobni domosedi

Mož ali rokavice

Po stari navadi imajo danes dekleta pravico, da 29. februarja, to je le v prestopnem letu — da si na ta dan poiščejo ženina. Če fant deklo zavrne, ji mora plačati dvanajst parov rokavic. Te pa danes niso ravno poceni. Običaj je star že okoli 700 let, vendar odkupnina takrat ni bila tako majhna.

Proizvajalci rokavic že celo vrsto let niso zabeležili kaj posebno velikega povpraševanja po rokavicah na zadnji februarjski dan. Ni znano, ali se fantje kar sprijaznijo s poroko ali pa so dekleta postala preveč boječa.

Smrt zaradi alkohola

Šest kozarcev vodke in štiri kozarce pelinkovca je popila neka petletna deklica iz Bremena, ko so jo starši pustili samo pred televizorjem. Še preden so se starši vrnili, je dekletce umrlo zaradi zastrupitve z alkoholom.

San Remo ni slaven samo zaradi popevk

Najbrž gre velik del slave tudi na račun velike igralnice. Za velikimi mizami je sledilo z očmi letu majhne kroglice, ki prinaša srečo v denarju, že nič koliko ljudi. Odhajali so bogati ali pa brez vsega. Znani so primeri, ko so si ljudje brez cvenka v žepu pred igralnico pognali kroglo v glavo. Vendar pravijo, da so taki časi že davno minili. Moderni igralci si pomagajo z risanjem diagramov, z logaritmskim računalom in podobnimi pomagalci, da bi ukanili srečo.

V zgodovini igralnice je zapisanih nekaj mož, ki se jim je sreča nasmehnila. Dolgo najbrž ne bo nihče priigral večje vsote, kot jo je leta 1932 skupina šestih evropskih milijonarjev. Ti so se odločili popolnoma izprazniti blagajno igralnice. Res jim je v treh urah uspelo priigrati okoli 700 milijonov lir.

Tri leta kasneje je bogati Argentinec Rinaldo najprej zaigral petnajst milijonov in še jahto povrh. Odpeljal se je v Rim na argentinsko ambasado, kjer si je sposodil 50.000 lir. Že naslednjo noč je spet sedel v igralnici. Spet je priigral jahto in zaigrane milijone ter še dvajset po vrhu. Od takrat se ni več prikazal v San Remu.

Najbolj razburljivo pa je bilo tik pred začetkom druge svetovne vojne leta 1939. Kapitan nemške vojne ladje, ki je pristala v San Remu, je za igralno mizo izgubil celih deset milijonov. Vrnil se je na ladjo, od koder je po radiu sporočil upravi igralnice, da bo začel s topovi obstreljevati mesto, če mu igralnica ne vrne zaigranih milijonov. Uprava pa je takoj obvestila poveljnika nemškega ladjevja, ki je bilo usidrano v bližini Monte Carla. Pomoč je menda prišla prav v zadnjem hipu, tako da se grožnje denarno uničenega kapitana niso uresničile.

Po zmagi svoje pesmi Ciao, bambina, februarja leta 1959, je slavniti italijanski pevec Domenico Modugno poskusil srečo še v igralnici. Sreča se mu je res nasmehnila in v kratkem času je dobil 13 milijonov. Nekaj let kasneje, ko je spet zmagala njegova popevka (Addio), je v igralnici preizkušal pravilo, ki pravi, da se zgodovina ponavlja. Le, da je to pot izgubil 8 milijonov lir.

Smrtonosna lutka

Pred dnevi se je zaradi ene same eksotične lutke razburil ves Pariz. Enricu Beaniju, po poklicu mehaniku, je nekdo ukradel lutko, ki ponazarja azijsko dekletce. To še ne bi bilo nič tako hudega, je izjavil Beani, ki je vnet zbiralec eksotičnih predmetov. Na zadnji in na sprednji strani štrilita iz lutke dve bodici, ki sta namočeni v smrtonosni strup kurare. Mehanik je takoj po izgnotju lutke obvestil policijo in po radiu in po časopisih obveščal tatu, naj se lutke nikar ne dotika. Lutka je bila sicer v kovinski skatli z napisom — Ne odpiraj — nevarno.

Pred štirinajstimi leti so te nevarne igrače uporabljali partizani v Indokini v boju proti Francozom. Mehanik pravi, da je videl nešteto ljudi, ki so umrli zaradi dotika s takimi lutkami. Sam je bil pred leti v Indokini kot francoski vojak. Lutko si je prinesel za spomin.

Živeti po Špartansko

Ravnatelj zahodnonemškega Kneippovega združenja za raziskovanje vzrokov bolezni srca in ožilja Engelbert Meningen je izjavil, da se je število žrtev srčnega infarkta v Zahodni Nemčiji v zadnjem desetletju povečalo za okrog 250 odstotkov.

Da bi pripomogli v iskanju ključa za dolgo življenje, bo v naslednjih desetih letih okrog deset tisoč Nemcev živelo kot pravi Špartanci. Namesto nacionalnih jedi — svinjine — bodo prostovoljci uživali le suho meso s povrtinami ali pa tudi samo sadje. Slaščice, klobas in piva ni na njihovem jedilniku. Enkrat tedensko bodo plavali. Na dan bodo smeli pokaditi le po štiri cigarete. Prav tako se bodo morali tudi tuširati s hladno in toplo vodo, ki jo priporoča Kneippovo združenje.

Druga skupina prostovoljcev pa bo lahko v teh desetih letih jedla, pila in kadila, kolikor bo le hotela. Občasni

pregledi pa naj bi pokazali, kaj je bolj prav: biti zmeren v vsem ali ravnati se po sistem »le enkrat se živi«.

Ni čiste vesti pred carino

Pri nedavnem carinskem pregledu na mednarodnem ekspresnem vlaku na poljsko-čehoslovaški meji so cariniki ugotovili, da so trije od štirih potnikov tihotapili. Pri pregledu so cariniki zaplenili za 160.000 kron raznega blaga. Ljudje so skrivali neprijavljeno blago na vse mogoče načine. Na skritih mestih v kupejih, na hodniku in drugje so skrivali vse mogoče reči. Nekdo je skril celo astrahanski plašč, vreden 12.000 čeških kron. Ko so ga cariniki našli, se njegov lastnik ni javil. Pregledali so tudi prtljago nekaj več kot tisoč potnikom. Ti so morali plačati vsega skupaj 250.000 čeških kron carine.

Sean Connery kot kavboj

Pri snemanju kavbojskega filma Shalako nastopata skupaj Sean Connery, angleški igralec in pa Brigitte Bardot. Seana Conneryja poznamo bolj kot Jamesa Bonda. Pravi, da se je naveličal neprestano igrati tajne agente, zato je sprejel vlogo kavboja. Film snemajo v Spaniji.

Petinsedemdeseti jubilej slovenskega planinstva (1893 — 1968)

Slovenci so se zelo zgodaj kot izrazito alpski narod uveljavili v svetovni planinsko alpinistični zgodovini.

»Štirje srčni možje« s »ta vel'kim Jurjevcem« na čelu so že 26. avgusta 1778 stopili na vrh »očakov kranjskih siv'ga« poglavarja, Triglav, baže prvi, in s tem postavili rojstno letnico zlatega veka alpinizma.

Jean Jacques Balmat, slaboumni iskalec kristalov iz doline Arve, Chamonix, je šele osem let pozneje (8. avgusta 1786) pripeljal dr. Gabirela Paccarda na streho Evrope, Mont Blanc. Grossglockner je mora! čakati polnih dvaindvajset let, da so se leta 1900 povzpeli nanj.

Zlati, klasični vek pa sta zaključila Edvard Whymper in slavni vodnik Michel Croz, ki sta leta 1865 skupaj z drugimi premagala zermattskega leva — Matterhorn. To je bila velika in pomembna zmaga pionirjev alpinizma, ki pa je bila na žalost zavita v črn žalni trak. Pri sestopu so se smrtno ponesrečili štirje alpinisti.

Od tedaj dalje so planinstvo, plezalni šport in alpinizem hiteli z naglimi koraki iz Alp prek Dolomitov v svet gora vseh petih kontinentov, dokler niso segli po zmagah in poslednjih lovorikah Andov, Hindukuša, Pamirja in Himalaje, ker prebadajo megle in oblake pet, šest in sedem ter osem tisočaki, ki so poslednji cilj najboljših alpinistov sveta.

Planinstvo, plezalni in visokogorski smučarski šport in alpinizem pa so vzporedno z množičnim razvojem nujno zahtevali tudi trdne, organizirane oblike.

V ANGLIJI PRVA ALPINISTIČNA ORGANIZACIJA

Angleži, kot nosilci naprednih idej v svetovnem alpinizmu, so že na prehodu iz leta 1857 na 1858, torej pred stodesetimi leti, ustanovili v Londonu prvo planinsko alpinistično organizacijo Alpine Club. Ustanovitelji Alpine Cluba Anglije so bili ponosni, da so širili »največji in najpomembnejši šport sveta«, ki je kmalu postal last delovnih ljudi in mladine. Gonila sila prvih planincev, plezalcev in alpinistov je bilo geslo »Where is the will, there is the way — kjer je volja, tam je pot!«

Navdušenim in pogumnim Angležem so pozneje naglo sledili leta 1862 tudi švicarski in avstrijski ljubitelji in obiskovalci gora. Ze naslednje leto, 1863, pa so tudi Italijani ustanovili svojo planinsko alpinistično organizacijo Club Alpino Italiano.

Slovenci ne bi bili Slovenci,

če ne bi že leta 1866, komaj tri leta za Italijani, s starostjo našega planinstva Francem Kadilnikom začeli resno razmišljati o ustanovitvi naše domače, samostojne planinske organizacije. France Kadilnik se je leta 1866 povzpел na vrh Triglava in navdušeno zapel: Čvrste roke, dobre noge, čista glava dospo vrh Triglava! Od tedaj dalje med Slovenci, navdušenimi gorniki, planinci, plezalci in alpinisti, ni več zamrla misel, želja in potreba po ustanovitvi samostojne planinske organizacije.

Bohinjski tovarniki, rudarji, fužinarji, pastirji in lovci so leta 1870 ustanovili sicer skromno slovensko planinsko bratovščino Triglavske prijatelje, ki so gradili pota in skromne planinske postojanke v planinskem svetu — Triglavski tempelj na Ledinah pod Triglavom, kjer stoji danes Planika. Jeseni leta 1874 je bilo v Zagrebu ustanovljeno Hrvatsko planinsko društvo HPD kot prva slovenska planinska organizacija na Balkanu.

Piparji so pred letom 1890 odlično zamenjali Triglavske prijatelje. Predstavljajo prvo napredno usmerjeno renesanso našega klasičnega planinstva.

27. FEBRUAR 1892

Piparji Škof, Haučman in Korenčan so 23. julija 1892 zaklicali z vrha Stola »Vzdramimo se!« S tem je bil dan znak za aktivno delo slovenskih planincev. Še istega leta so v mesecu novembru pionirji slovenskega planinstva sestavili pravila in jih predložili v potrditev. Stvari so se

naglo razvijale — kljub skrajno neugodnim pogojem — v korist slovenskega planinskega društva. Mesec januar leta 1893 je naglo mineval v znamenju intenzivnih priprav. 27. februarja 1893 je bil v Ljubljani ustanovni občni zbor Slovenskega planinskega društva, SPD. Še istega leta, 19. julija, je bila v Kamniku ustanovljena prva samostojna podružnica SPD,

tako zvane kljubovalne, slovenske planinske postojanke, ki so bile večje, lepše in so vsepovsodi stale višje od prej zgrajenih nemških planinskih objektov. Mallnerjeva koča je dobila pod Črno prstjo novo Orožnovo kočo. Zoisova koča pod Stolum je dobila za sosedo Prešernovo kočo na vrhu Stola. Vossova koča na Vršču je dobila za sosedo Slovenski planinski dom, sedaj Tičarjev dom na Vršču, Maria Terezija koča na Ledinah in Dežmanova koča pod Triglavom sta dobili ponosni Triglavski planinski dom, Kredarico, in Aljažev stolp vrh Triglava.

Pionirji slovenskega planinstva so odlično opravili svojo pomembno narodnoobrambno nalogo.

V RADOVLJICI LETA 1895

Za Ljubljano, Kamnikom, Mozirjem in Gornjim gradom so leta 1895 ustanovili samostojno podružnico SPD tudi v Radovljici, ki je odigrala

Pet »Piparjev« na izletu k sv. Joštu nad Kranjem

20. avgusta pa so v Mozirju, Gornjem gradu ustanovili drugo podružnico SPD. Planinstvo je tedaj doživljalo velik preporod. Ljubitelji in obiskovalci naših gora so zavijali rokave in prišli za delo. Niso se plašili naporov in težav, na katere so naleteli povsod. Članstvo se je naglo množilo, samostojne podružnice SPD so rasle kot gobe po dežju.

Že v drugem letu svojega obstoja so ljubitelji gora v velikem zadovoljstvu slovesno izročali namenu svojo prvo planinsko postojanko, Orožnovo kočo pod Črno prstjo. Kronist tedanjega časa je radostno zapisal: Odpira prva koča se planinska, raduje vsa dolina se bohinjska! Gosta mreža skrbno zavarovanih planinskih poti se je množila in širila v vse predele naših gora. Naglo so se gradile

vidno in pomembno vlogo pri širjenju našega planinstva. Tudi Primorci so že leta 1896 ustanovili svojo podružnico SPD v Tolminu. Slovenski planinski svet so že nekdanji ljubitelji Savinjskokamniških gora, Grintovcev in Juljskih Alp. V Pragi so že leta 1897 ustanovili češko podružnico SPD. V Kranju so ustanovili samostojno podružnico SPD leta 1899, kot deseta podružnica pa je bila ustanovljena podružnica SPD na Jesenicah leta 1903, ki je zajemala gornike in ljubitelje gora iz vsega tedanjega kranjskogorskega sodnega okraja od Zirovnice do Bele peči.

PO DESETIH LETIH 1800 ČLANOV

Ob deseti obletnici slovenskega planinskega društva je

bilo v Sloveniji že 1800 članov v enajstih samostojnih podružnicah. V desetih letih so kot mravlja marljivi ljubitelji zgradili že 14 planinskih objektov. To število se je naglo večalo iz leta v leto. Leta 1913, dvajset let po ustanovitvi SPD, je imelo slovensko planinstvo že 24 samostojnih podružnic s 3400 aktivnimi člani. Da je organizirano planinstvo našemu narodu več kot potrebno, je zadosten dokaz, da smo imeli leta 1923, ob tridesetletnici ustanovitve SPD, že prek 6000 članov.

Potreba po aktivnem udeleževanju na svežem zraku v gorah se je večala iz leta v leto, dokler ni dosegla svojega vrha v letih po osvoboditvi. Takrat je bilo v Sloveniji že prek 105 samostojnih planinskih društev z več kot 65.000 navdušenimi gorniki, planinci, plezalci in alpinisti.

V letošnjem jubilejnem letu našega planinstva, ki sovpada z olimpijskim letom, so planinska društva skupaj s Planinsko zvezo Slovenije s prekoko stotimi mladinskimi planinskimi in prek dvajsetimi alpinističnimi odseki in 16 postajami gorske reševalne službe že izdelali pester in kvalitetne programe delovnih akcij, prireditev, razstav, proslav, tečajev, plezalnih šol, plezalno-alpinističnih taborov in inozemskih odprav, s katerimi bodo proslavili pomemben delovni in življenjski jubilej — 75. letnico našega organiziranega planinstva. To bo prav gotovo nov, pomemben prispevek k aktivizaciji novega in večjega števila ljudi iz rudnikov, tovarnih in pisarn ter mladine iz delavnic in učilnic v vrste navdušenih ljubiteljev gora.

Naša planinska organizacija upravičeno lahko zre na prehojeno pot z zadovoljstvom in ponosom. Gore so postale last delovnih ljudi in mladine, saj je to naša najbolj masovna športna in rekreativna organizacija.

Prepričani smo, da bo letos še mnogo bolj prešerno odmevala radostna pesem v vseh predelih naših gora. Pesem klinov, cepinov in klavdiv bo letos bolj zmagoslavno odmevala iz prevesnih in prepadnih kopnih in zasneženih ter v led okovanih domačih in tujih sten.

Gorski reševalci pa bodo obnovili in izpopolnili svoje znanje in bodo v največji meri skrbeli za varno in prijetno hojo po gorah za milijon in več vsakoletnih domačih in tujih obiskovalcev naših gora.

Letošnje jubilejno leto našega planinstva naj bo korak naprej k množičnosti. Bodi ponosni na prehojeno pot in v težkih okoliščinah opravljeno pionirsko delo triglavskih prijateljev, Piparjev, Drenovcev in Skalašev ter novejših, najmlajših planinsko-alpinističnih generacij.

UROŠ ZUPANČIČ

Vse več kršitev javnega reda in miru na Gorenjskem

Prejani teden je bilo v Kranju posvetovanje organov javne varnosti in sodnikov za prekrške gorenjskih občin. Pri obravnavanju posameznih primerov kršitve so na posvetovanju ugotovili, da so lani gorenjski sodniki za prekrške skoraj 80 odstotkov vseh zadev obravnavali s področja javnega reda in miru ter prometa. Organi javne varnosti pa so lani zabeležili naslednje podatke: pretepot na javnih krajih je bilo 342, 805 je bilo primerov drznega in nedostojnega obnašanja, kaljenja nočnega miru 217 primerov, klateštva in brezdelja — 92 primerov, hazardiranja — 59 primerov, izredov vinjenih oseb v zasebnih prostorih pa je bilo 58. Skupaj so organi javne varnosti na Gorenjskem lani zabeležili 2115 primerov kršitev. Pri tem je treba omeniti, da so se kršitve javnega reda in miru lani povečale za okoli 25 odstotkov v primerjavi z letom 1966, ravno tako pa naraščalo število kršitev v prometu.

Ker še niso znani vsi podatki o kršitvah v prometu, objavljamo le nekatere podatke iz dela kranjskega sodnika za prekrške. Prekrški s področja cestnega prometa so lani pomenili osrednji problem kaznovalne politike. Med tistimi, ki so bili predlagani v postopek, je bilo največ takih, ki so zaradi neupoštevanja temeljnih cestnih pravil, predvsem pa zaradi vinjenosti, povzročili precej nesreč. Tako so od 674 obravnavanih prometnih nezgod povzročili nesreče v udeleženi v prometu: 4 pešci, 6 kolesarjev, 1 voznik konjske vprege, 15 mopedistov, 5 motoristov, 33 voznikov osebnih vozil, 3 soferji tovornjakov in 3 soferji avtobusov, skupno torej 70 kršilcev. Leta 1966 je v vinjenosti povzročilo nesrečo 13 pešcev, kolesarjev in voznikov konjske vprege ter 101 voznik motoristov. V treznem, nevinjenem stanju pa so lani povzročili največ nesreč vozniki osebnih vozil — 409, mopedisti — 46, soferji tovornjakov — 52, soferji avtobusov — 29, motoristi — 12, kolesarji — 16, pešci — 7 ter štirje vojaški soferji. Med najpogostejši vzroki prometnih nesreč so neprimerna hitrost, izsiljevanje prednosti, na tretjem mestu je vinjenost, na četrtem neprimerna varnostna razdalja in na petem mestu nepravilno prehitjevanje.

Poglejmo še, kako so bili lani kaznovani kršilci na področju prometa. Dvaundvajset kršilcev je bilo obsojenih na zaporne kazni, 41 primerov je bilo denarnih kazni od 20 do 50.000 S din, od 10 do 20 tisoč S din pa 655 primerov. Varstvenih ukrepov je bilo izrečenih 479, od tega vinjenim voznikom do 3 mesecev 270, za čas od 3 do 6 mesecev 41 in nad 6 mesecev 14 primerov. Vozniško dovoljenje za 3 mesece so lani odvzeli 145 voznikom, za redobije od 3 do šest mesecev 8

soferjem in enemu soferju za več kot 6 mesecev. Stroške kazni so bile izrečene posebno mladim osebam, ki so vozile motorna vozila brez voznškega dovoljenja. V poprečju so bile te kazni okrog 15.000 S din. Kljub precej ostremu kaznovanju pa se število kršilcev v prometu ni zmanjšalo, temveč celo povečalo. Vzroki za povečanje nesreč so deloma v povečanem številu novih motoristov, največ pa zaradi neupoštevanja temeljnih cestno-prometnih predpisov. —vg—

Dokaz poštenosti

Že približno teden dni je na moji mizi pismo, napisano z lepo, malce okorno pisavo. Kratko je, vendar je to eno izmed pisem, ki se ga bom spominjal dlje kot veliko drugih; v nekaj skopih stavkih pove, kako naši ljudje še so, kako se znajo biti poštene. Človek se kar razveseli, ko prebere, ko zve, da nekemu le ni vse napoto, ko nekoga le vse v tem življenju ne nervira, ko nekdo le zna tudi ceniti tisto dobro v naših ljudeh, ki nedvomno še je, ki bo tudi ostalo. Kolegica mi je pred dnevi rekla, da je življenje samo toliko živčno, nervozno, lepo (ali nelepo) itd., kolikor si ga človek naredi, kolikor si ga zna narediti, kolikor si ga poskuša narediti. Prepričan sem, da je bila prodajalka oz. blagajničarka, ki je stranki vrnila denarnico, vesela, ker je nekemu — nepoznanemu človeku — storila dobro dejanje. Če ne bi bilo tako, ji denarnice ne bi vrnila. In prepričan sem tudi, da Ivana Zumer iz Spodnjih Gorij 87, ki nam je pisala, zna ceniti poštenje v človeku, poštenje in tisti resnično človeški odnos do sočloveka, za katerega danes prepogosto mislimo, da ga ni več.

Takole nam piše Ivana Zumer:

»Rada bi, da bi v Glasu, katerega naročnik sem, objavili tole:

Čutim dolžnost, da se javno zahvalim tovarišču blagajničarki v mesnici na tržnici Jesenke za požrtvovalnost in poštenost. V soboto, 10. februarja, sem pri nakupu pozabila pri njej denarnico. Ona pa me je potem po tisti snežni brozgi iskala, šla je za menoj prav do železniške postaje, in mi vrnila denarnico, ki jo dotlej sploh še nisem pogrešila.«

In pripomba:

»Če je objava te zahvale povezana s stroški, se moram temu odreči, ker so moji dohodki le 15.000 S din mesečne priznavašline.«

Res, pismo, ki ga človek z veseljem prebere. Ki ga ne pozabi — tudi za to ne, ker nehotne pomisli, da bi bila objava take »zahvale« zaradi beaške priznavašline lahko tudi onemogočena. Pa ni tako, ne sme biti!

A. T.

Radovljica

Osemdesetletni predsednik

To je bilo na občnem zboru planinskega društva Radovljica v nedeljo, ko je bil za delovnega predsednika 80-letni dr. Jaka Prešeren. Takih primerov je malo. Kot je sam povedal, je letos že dvajsetič vodil občni zbor, dolga leta je bil predsednik te organizacije, od študenta navzgor se je aktivno udeleževal v planinstvu, v štiridesetih letih je redno sodeloval v Planinskem vestniku in ima zbrano veliko gradiva o planinstvu. Ob bogatem šopu nagejnov so mu na zboru vsi čestitali in ga imenovali za častnega člana.

Dr. Prešeren je ena izmed značilnih starih korenin planinskega društva v Radovljici, ki tudi v današnjem času obsega široko območje od Karavank do Jelovice. Njihova zgodovina zajema prve spopade z germanističnimi prodori v naše gorstvo. Danes šteje njihovo društvo 930 članov. Toda mladine in pionirjev je komaj 320. To jih skrbi in v zadnjem času so se močno oprijeli šolskih in drugih organizacij, da bi ob njihovem sodelovanju pri-

dobili več mladega naraščaja v svoje vrste. Toda za dosego tega cilja kot tudi za dejavnost društva v celoti jim primanjkuje sredstev. V okviru društva vzdržujejo štiri domove: Pogačnikov dom v Julijcih, Valvazorjev dom nad Završnico, Roblekov dom na Begunjski ter Dom na Goški ravni na Jelovici, ki naj bi se uveljavil kot rekreacijski zimsko-sportni center tega območja. Vendar pa so vsi ti domovi vse večje breme za društvo. Lani so investirali skoraj 6 milijonov starih dinarjev za potrebe teh postojank. Zaradi povečanih družbenih dajatev pa so se že lani zmanjšali dohodki, letos pa so izgledi še slabši.

V premagovanju teh težav so se zmenili za tesnejše sodelovanje s turističnimi društvi na njihovem območju, s šolskimi in drugimi ustanovami, zlasti pa z občinskimi organi, ki naj bi pomagali tej organizaciji v njihovem izpolnjevanju sprejetih nalog v korist razvedrila in zdravemu počutju občanov in ljubiteljev narave nasploh.

K. Makuc

Domžalski košarkarji v II. zvezni ligi

Košarkarski klub Domžale je lani zasedel drugo mesto v republiški ligi. Skupaj s tremi slovenskimi klubi si je tako pridobil pravico, da sodeluje v tekmovanju II. zvezne lige na področju Hrvaške, BiH in Slovenije. Košarkarska zveza Jugoslavije je namreč novembra lani sklenila, da poleg I. zvezne lige ustanovi še II. zvezno košarkarsko ligo z namenom, da bi dosegel košarkarski šport s pritegnitvijo novih klubov nov kvaliteten napredek.

To priznanje so domžalski košarkarji dosegli z dolgotrajnimi napori pri delu s pionirji, mladinci in člani. Omenimo naj, da so bili pionirji dvakrat republiški prvaki, mladinci so bili drugi, medtem ko tekmujejo člani že več let v republiških ligah. Uspehi domžalskih košarkarjev pa so pritegnili tudi vrsto novih igralcev tako da so v Domžalah uspeli tudi z množičnostjo.

Samo tekmovalje domžalskih košarkarjev v II. zvezni ligi pa je povezano z naporejšo in pogostejšo vadbo (večja poraba pripomočkov), problemom hranarine in nagrajevanja trenerja ter večji stroški za potovanja, sodnike in organizacijo tekmovanj. Doslej so dobivali domžalski košarkarji iz občinskega proračuna 1,5 do 2 milijona S din letno, medtem ko bi za tekmovalje v II. zvezni

ligi potrebovali poleg omenjenih sredstev še okoli 3 milijone 270.000 S dinarjev. Vendar omenjena dotacija še ne bi zadoščala za redno delo kluba, zato bo skušal sam košarkarski kolektiv ustvariti 1.830.000 S din sredstev.

O sodelovanju košarkarjev v II. zvezni ligi in o prošnji za povečanje sredstev iz občinskega proračuna je razpravljala tudi domžalska občinska skupščina na svoji zadnji seji. Odborniki so pozdravili uspeh košarkarjev, pa tudi glede sredstev so se načelno strinjali s predlogom, sklenili pa so, da bodo o višini sredstev odločali takrat, ko bodo sprejemali občinski proračun.

V. Guček

Nekatere kranjske ulice že pometajo; kaže pa, da bo sneg »pometlo« še le sonce — Foto Perdan

- Specialtete
- Izbrane pljache
- Avtomatsko kegljišče
- Menjalnica
- Govorimo slovensko

Samo pri
MLEČNIK
KIRSCHENTHEUER
KOZENTAURA
15 km pod Ljubljano

PREPRIČAJTE SE O NASI POSTREŽBI
IN IZREDNI KVALITETI

Zahvala

Ob nenadni izgubi moje drage dobre žene in naše ljubljene skrbne mame stare mame, sestre in tete

LUCIJE ŠTER

Kovačeve mame iz Zg. Brnika

se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom, ki so ji nudili pomoč ob njeni bolezni in ji stali ob strani. Vsem sorodnikom in znancem, ter prijateljem, ki so sočustvovali z nami ji darovali vence in jo spremlili v tako velikem številu. Posebna zahvala dr. Cofu za pomoč in prečistiti duhovščini iz Cerkelj. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: mož Jože, sinova Jože, Miha z družinama, hčerki: Mici in Tončka z družinama ter ostalo sorodstvo

Zg. Brnik, 18. februarja 1968

Zahvala

Ob bridki igubi našega dragega očeta, starega očeta, brata in strica

Matevža Štefeta

Vrbenovega ata

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so v teh žalostnih trenutkih sočustvovali z nami in ga v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo delovnemu kolektivu tovarne Planika in Standard v Kranju, vsem darovalcem cvetja, duhovščini iz Nakla in pevcem. Iskrena hvala tudi družinama Klemenčič in Konjar za nesebično pomoč.

Zalujoči: Francelj, Matevž z družinama, Tone, hčerke: Milka in Marica z družinama, brat France, sestre: Frančiška in Marija ter ostalo sorodstvo

Cegelnica, 14. 2. 1968

Močno nas je presunila vest, da smo tako nenadoma izgubili našega sodelavca

Jožeta Rehbergarja

kovino reskalca

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne 22. 2. 1968 ob 15.30 izpred hiše žalosti v Senčurju.

Delovna skupnost TOSO Kranj

Delavski svet TOSO Kranj in

Družbena politična org. TOSO Kranj

Nesreče preteklega tedna

Od petka, 16. februarja, se je na Gorenjskih cestah pripetilo devet prometnih nesreč. V nesrečah sta bili dve osebi lažje poškodovani, medtem ko znaša skupna škoda skoraj dva milijona starih dinarjev.

V petek zgodaj zjutraj je na cesti JLA v Kranju voznik osebnega avtomobila LJ 343-35 Stanko Grmek pri srečanju z avtobusom zavrl, ker je pred njim vozil kolesar. Pri tem je avtomobil zaneslo s cestišča v telefonski drog. Voznik se pri trčenju ni ranil, na avtomobilu pa je za 2100 N din škoda.

Na cesti tretjega reda Zapuže-Radviljica se je v petek popoldne zaletel v avtobus osebni avtomobil KR 93-69, voznik Mihael Rezar. Nesreča se je pripetila pri srečanju z avtobusom. Ta je že ustavil, da bi potniki izstopili, ko se je vanj zaletel osebni avtomobil, ki je pripeljal po sredini ceste. Nastala je le materialna škoda — okrog 1850 N din.

Istega dne zvečer sta na cesti tretjega reda Skofja Loka-Trata trčila osebni avtomobil KR 40-16, voznik Franc Bukovec, in tovorni avtomobil LJ 479-39, voznik Alojz Basaj. Nesreča se je pripetila, ko je hotel Alojz Basaj ustaviti, da bi dal prednost nasproti vožečemu Bukovčevemu vozilu. Na poledeneli cesti pa ga je zaneslo in sta avtomobila trčila.

V ozkem nepreglednem ovinku sta se na poledeneli cesti iz Zake proti Mlinu zalela osebni avtomobil LJ 369-80, voznik Milavec Anton, in pa avtomobil LJ 638-13, ki ga je vozil Franc Polak. Pri trčenju je nastala za 4400 N

din škoda. Nesreča se je pripetila v nedeljo popoldne.

Istega dne zvečer se je v križišču spodnjega trga in Javorovega predmestja v Skofji Loki pripetila hujša prometna nesreča. Voznica osebnega avtomobila LJ 34-06 Ema Kekalj je vozila iz Poljanske doline proti Skofji Loki. Zaradi neizkušenosti, saj nima vozniškega izpita, in delno zaradi opitosti, se je v omenjenem križišču zalela v betonsko ograjo. Pri trčenju sta se vozica in sopotnik Janez Rant laže poškodovala. Škoda na avtomobilu je za okoli 5000 N din.

V ponedeljek popoldne se je na cesti Jesenice-Potoki pripetila prometna nesreča tovornemu avtomobilu KR 144-93, ki ga je vozil Florijan Vrevec. Z Jesenic mu je namreč privozil nasproti po levi strani ceste osebni avtomobil KR 139-59, voznik Janez Pajer. Da bi se izognil trčenju, je voznik tovornjaka zapeljal na skrajni desni rob, pri tem pa je zadel v betonsko ograjo. Telesnih poškodb ni bilo. Škoda na vozilu pa je za 3500 N din.

L. M.

Pogorelo je ostrešje

V nedeljo zvečer se je vžgalo ostrešje hiše Franca Bogataja v Železnikih. Komisija, ki si je ogledala kraj požara, je ugotovila, da se je

zaradi slabega dimnika vžgalo seno, ki so ga hranili na podstrešju. Škoda še ni ocenjena.

L. M.

Slovesna otvoritev kabine za pouk prometne vzgoje

Pretekli teden so na Jesenicah v pritličju osnovne šole »T. Cufar« ob navzočnosti povabljenih gostov izročili svojemu namenu nov kabinet za pouk prometne vzgoje.

Kabinet je sodobno opremljen z vsemi svetlobnimi in prometnimi znaki. V njem se lahko prikaže sodobni promet v najzahtevnejših pogojih.

Ob slovesni otvoritvi so nam praktični pouk prikazali učenci osnovne šole »T. Cufar«, ki za znanje in pedagoški nastop zaslužijo vso pohvalo. Lahko bi jim zavdal marsikateri šofer-amater.

V kabinetu je tudi kino-projektor za predvajanje fil-

mov s področja prometne vzgoje.

Finančna sredstva za kabinet, blizu dveh milijonov S din, sta prispevali občinska skupščina in Zavarovalnica Jesenice.

Po izjavi poznavalcev podobnih kabinetov na Gorenjskem, je to najmodernejši kabinet na Gorenjskem. Kmalu bodo v njem organizirani seminarji za vodje skupin pouka prometne vzgoje.

Kabinet bodo lahko koristili tudi učenci drugih šol v občini, kakor tudi drugi udeleženci v prometu ozroma tisti, ki se bodo pripravljali za izpit voznika motornih vozil.

J. V.

Zahvala

Ob prerani izgubi naše sestre in tete

Marije Draksler

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem ter vsem, ki so počastili njen spomin in jo spremlili na poslednji poti. Zahvaljujemo se tudi g. župniku iz Brega ter pevcem družva upokojencev iz Kranja. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: sestre Francka, Tonja z družino, brat Miha z družino, Pavla, Francka, Anica, Francelj z družinami ter ostalo sorodstvo

Drulovka, 15. 2. 1968

Prodaj

Prodaj motorno SLAMO-REZNICO, SIVALNI STROJ, vprežni PLUG obračalnik in ročno dvigalo (vagenheber), Vodice 127 nad Ljubljano 711

Prodaj salonitne PLOŠCE po ugodni ceni. Hrastje 113, Smlednik 712
Prodaj krmilni BAR, Zg. Bitnje 2, Zabnica 713
Prodaj AVTO škoda 1000 MB z 4000 km, Planina 26, Kranj 714

Prodaj PRASIČA za zakol, 200 kg težkega, in več m suhih bukovih drv. Zalag 49, Cerklje 715

Prodaj globok OTROSKI VOZICEK. Orehovlje 19 pri Predosljah 716

Prodaj PRASIČKE 7 tednov stare. Zg. Brnik 96, Cerklje 717

Prodaj VOLA za plemo, starega dve leti. Srakovlje 2, Kranj 718

Prodaj suhe smrekove PLOHE, KRAVO 4 mesece brejo in delovnega VOLA. Olševik 22, Predvor 719

Prodaj MOPED T-12 in usnjen JOPIC. Naklo 114 653

Prodaj MOTOR panonia 250 ccm. Križe 62/a 672

Takoj vseljivo opremljeno GARSONJERO v bloku pri nebotičniku prodaj. Ponudbe poslati pod »37.000« 673

Prodaj dva PRASIČA po 100 kg težka. Trboje, Smlednik 674

Prodaj vprežni PLUG (obračalnik) KULTIVATOR, dva BIKCA in TELICKO (sivo). Bobovk 4, Kranj 675

Prodaj VOLA težkega 500 kilogramov, vajenega vožnje. Golnik 32 676

Prodaj električni LONEC za kuhanje perila, otroško KOSARO z vso opremo in sobno MIZICO. Ogled v popoldanskem urah pri Lašič, Kranj, Partizanska 23 677

Prodaj MOPED T-12 zaradi odhoda k vojakom. Sp. Bitnje 8, Zabnica 689

Ugodno prodaj FIAT 600 po generalni. Ogled v četrtki od 14. — 17. ure v Dijaškem domu, Kranj, Kidričeva 2 691

Združeno podjetje »TRANSTURIST« Škofja Loka razpisuje javno licitacijo za prodajo naslednjih vozil:

2 tovorna avtomobila AVALA, 2,5 tone s perkins motorjem, letnik 1964,

1 vozilo kombi IMV, 1 tona ali 1 + 8 sedežev, letnik 1964.

Vsa vozila so v voznem stanju in je ogled možen vsak dan od 6. do 14. ure dneva licitacije na dvorišču podjetja.

Licitacija se bo vršila dne 23. 2. 1968 ob 12. uri.

Kupim

Kupim AVTO zastava 750, letnik 1966 z 15.000 do 27.000 kilometri. Kvas, Kranj, Ljubljanska c. 14 678

Kupim CEBULJEK, rdeč. Naslov v oglasnem oddelku 679

Kupim DESKE za betoniranje, Kranj, Kurirska pot 1 680

Kupim rabljen GUMIVOZ 13 col. Jarc Filip, Medvode 42 681

Kupim HLEVSKI GNOJ. Sp. Brnik 76, Cerklje 682

Kupim VW ali FIAT 1100. Ponudbe poslati pod »Opis in cena« 690

Ostalo

Zamenjam veliko dvosobno komfortno stanovanje 64 m², najraje v bloku. Naslov v oglasnem oddelku 683

Mlada zakonca iščeta SOBO v Kranju. Naslov v oglasnem oddelku 684

Dne 19. 2. 1968 sem izgubila ROČNO URO od pošte do galanterije. Poštenega najditelja prosim, da jo proti nagradi vrne v oglasni oddelek 685

Podjetje

KAMNOSESTVO KRANJ

ima na zalogi veliko izbiro

NAGROBNIH SPOMENIKOV,

katero vam nudi po najnižjih cenah.

Spomenike si lahko ogledate v skladišču podjetja Kranj, Koroška c. 47.

Pri naročilu vam nudimo poseben popust.

Prireditve

Obrtnike vabi obrtno društvo »ENAKOST« na družben večer s potjem in plesom na pustno soboto 24. 2. 1968 ob 8. uri zvečer v zgornji dvorani Delavskega doma. Vabila se dobe v pisarni sklada pri Segregur, Colnar, Vidmar in ob vhodu na prireditve. 686

DPD SVOBODA — Britof prireja oddajo »POKAZI KAJ ZNAS«; k sodelovanju vabi ansamble, pevce, recitatorje in humoriste. Prijave sprejemamo v pisarni doma »A. KMETA« v Britofu dne 25., 27. in 28. februarja 1968 od 15. — 17. ure. 687

DPD SVOBODA Primskovo priredi v soboto, 24. 2. 1968 ob 20. uri tradicionalno MASKARADO v Zadržnem domu na Primskovem. Igra kvintet »VESELI VANDROVCI«. Maske zaželjene, najlepše bogato nagrajene. Vstopnice bodo žrebane! Vstop samo do 23. ure. Vabljeni! 688

Gasilsko društvo Kokrica priredi v soboto, 24. 2. 1968 in torek 27. 2. ob 19. uri VESELO PUSTOVANJE v Kulturnem domu Kokrica. Igrajo »MUSKETIRJI«, v torek maske nagrajene. Vabijo gasilci. 705

HOTEL KAZINA NA JEZERSKEM

prireja

v soboto, 24. febr. 1968 ob 20. uri

veliko pustno prireditev

Maske dobrodošle. Najboljša maska bo nagrada na sedemdnevni penzion.

Cena vstopnicam 5 N din po osebi.

Rezervacija: telefon 74-507

Obvestilo!

Sporočamo vsem zavarovancem zastopa Primskovo, v katerega spadajo predeli od Čirč do Rupe na levem bregu Kokre, da tovariš ROTAR Tone od 16. januarja 1968 dalje ni več zastopnik Zavarovalnice Sava — Poslovna enota Kranj, pač pa je naš novi zastopnik

TOVARIS FERDO HERLEC, stanujoč Kranj, C. XXXI. divizije št. 15 (za kopalščem).

Se priporočamo!

ZAVAROVALNICA SAVA
Poslovna enota Kranj

Ribe specialitete dobite v okviru

RIBJEGATEDNA

od 28. II. do 3. III. 1968 v restavraciji PARK.

Ne pozabite!

Tudi letos prireja

tradicionalno MAŠKARADO

v delavskem domu — 24. II. — restavracija PARK
Maske vabljenje. Najboljše nagrajene.

KOMPAS

KRANJ
Koroška cesta 2

VAS VABI NA POPOLDANSKI IZLET

V TRBIŽ

odhod iz Kranja vsak petek ob 14.30
izpred poslovalnice Kompas.

Odhod iz Trbiža ob 19.30

CENA 20.00

Prijave sprejemamo
v poslovalnici Kranj

TVD Kranj

prireja na pustno soboto,
24. februarja 1968 ob 20. uri
v domu Partizana v Stražišču svojo

tradicionalno MASKARADO

Igrajo Veseli Kranjčani s pevcem Petrom Pečarjem
Dostojne maske dobrodošle, najboljše bodo nagrajene.

Rezervacije vstopnic v gostilni Benedik v Stražišču,
telefon 22-888.

V nedeljo, 25. 2. 1968 ob 15. uri Otročja maskarada
s tekmovanjem mask.

Hotel
Grajski
dvor

PRIREJA

24. IN 27. FEBR. OB 20. URI
V VSEH PROSTORI

VESELO PUSTOVANJE

Rezervacije sprejemamo tudi telefonsko na številko 70-275

MASKE DOBRODOSLE

Igra kvartet FRANJA ZORKA
ZA OBISK SE PRIPOROČA

Kolektiv

KOMPAS

RESTAVRACIJA
LJUBELJ

VAS VABI NA

VESELO PUSTOVANJE

ki bo dne 24. februarja 1968 — Maske zaželene —
Najboljše bodo dobile nagrade — Cena rezervacije
N din 15.—

Rezervacije sprejema Restavracija in poslovalnica
Kompas Ljubelj, telefon 71-376

ZIČNICA ZELENICA

prireja dne 25. februarja 1968

VESELESALOM V PUSTNIH MASKAH.

Pričetek tekmovanja ob 11. uri. Najboljši tekmovalci bodo nagrajeni. Prijave sprejema restavracija Kompas Ljubelj, istega dne do 9.30. Vse »maskare« imajo dne 25. 2. 1968 na vseh sedežnicah in vlečnicah brezplačen prevoz.

Vljudno vabljeni na naše zabave ter idealno smuko na smučišča Zelenice. Zičnice in vlečnice obratujejo neprekinjeno. Prenosite v našem hotelu Panorama.

Republiško pionirsko prvenstvo v veleslalomu

Na odlično pripravljenih progah je SK Tržič v nedeljo na smučiščih Zelenice priredil republiško pionirsko prvenstvo v veleslalomu. Nastopilo je 216 pionirjev in pionirk iz 15 slovenskih klubov.

Mlajše pionirke so startale na 450 m dolgi progi z 18 vratci z 80 m višinske razlike. Mlajši pionirji pa na 650 m dolgi progi s 25 vratci in 120 m višinske razlike. Obe progi je pripravil Tržičan Slavko Lukanc. Za starejše pionirke in pionirje pa je trasir prog Tržičan Janez Kališnik na 1000 m dolgo progo postavil 30 vratci z 250 metri višinske razlike. Največ uspeha so imeli tekmovalci Tržiča, saj sta med mlajšimi in starejšimi pionir-

ji zmagala njihova tekmovalca.

REZULTATI — ml. pionirke — 1. Tiršek (Sl. Gradec) 0:32,0, 2. Kotnik (Rav) 0:34,8, 3. Grilec (Jes), Spilar (Trbovlje), Bogataj (Tržič) vse 0:36,1, **ml. pionirji** — 1. Križaj (Tržič) 0:41,0, 2. Perko (Tržič) 0:41,6, 3. Krničar (Jezersko) 0:42,1.

St. pionirke — 1. Pirnar (Nov. Ljubljana) 1:16,7, 2. Jocič (Triglav) 1:20,2, 3. Steblaj (Nov. Ljubljana), Sen-

Šah

Pet kandidatov za prvo mesto

Sele zadnje kolo šahovskega prvenstva Kranja bo odločilo, kdo bo postal letošnji prvak. Kar pet igralcev ima možnosti osvojiti prvo mesto.

REZULTATI — 7. kolo — Preštrl : Đorđević remi, Mali : Bavdek remi, Zaplotnik : Naglič 1:0, Mehmedinović : Đorđević S. 1:0, Dujović : Gazvoda 1:0, Oraz : Požar 0:1, Štrbac : Matjašič 0:1, Voječić : Kodek 1:0, Zbil : Vlai-

savljevič 1:0, Krek : Znidarčič 1:0.

8. kolo — Zbil : Preštrl remi, Mali : Mehmedinović 1:0, Bavdek : Voječić 1:0, Đorđević L. : Naglič 1:0, Matjašič : Zaplotnik 0:1, Đorđević S. : Krek 0:1, Oraz : Dujović 0:1, Gazvoda : Kodek 0:1, Požar : Vlaisavljevič 1:0.

Stanje na lestvici — Bavdek, Mali in Preštrl 6 točk, Đorđević in Zaplotnik 5,5 itd. **V. B.**

Najboljši Jeseničani

Pred dnevi so gorenjski taborniki Tržiča, Radovljice, Jesenic in Kranjske gore nastopili na letošnjem republiškem prvenstvu na Črnom vrhu nad Idrijo.

V konkurenci tabornikov je zmagal Zmitrek Jesenice, pri tabornicah pa je bila najboljša Tržičanka Ahačičeva. Prehodni pokal Srebrnih krtov je osvojila ekipa Jesenic.

Invalidi v veleslalomu

Na 18. državnem prvenstvu invalidov v veleslalomu je v nedeljo v Kranjski gori nastopilo 87 tekmovalcev. Med njimi je bilo tudi deset tekmovalcev iz Avstrije in trije iz Poljske. Tekmovalci so bili razdeljeni po stopnji invalidnosti.

Zmagovalci — dvojna amputacija nog — Kemperle (Ljubljana), **nadkolenska amputacija** — Kobler (Jesenice), **podkolenska amputacija** — Bevc (Kranj), **trdo koleno** — Furlan (Kranj), **amputacija roke** — Kukelj (Maribor), **splošne poškodbe** — Završnik (Ljubljana), **ostale poškodbe** — Jocič (Kranj).

Kobilica prvak

Pavel Kobilica, Gorje je zmagal na letošnjem državnem prvenstvu v biatlonu na 20 km dolgi progi v Mrkopoljah.

Vrstni red — 1. Kobilica (Gorje) 1:45,03,7, 2. Ambrožič (JLA) 1:49,08,9, 3. Premož (Dol) 1:50,36,7.

Rokomet — ženske Start v A skupini

Na odprtem zimskem slovenskem rokometnem prvenstvu v hali Tivoli v Ljubljani se je v nedeljo pričelo tudi tekovanje v A skupini za ženske, na katerem nastopajo tri gorenjske ženske ekipe: Kranj, Partizan Selce in Storič Golnik.

Rezultati: Selca : Kranj 7:4 (3:2), Lokomotiva (Mostar) : Kranj 12:8 (5:5) in Selca : Storič 7:3 (3:2).

Padalci v ZRN

Padalci Alpskega letalskega centra Lesce Janez Solar, Jože Kuhar, Stefan Pesjak, Andrej Košir in Janez Brezar se bodo od 20. do 25. februarja udeležili mednarodnega padalskega smučarskega tekmovanja v Bad-Ischeru v Zahodni Nemčiji. **h**

čar (Branik) obe 1:21,8, st. pionirji — 1. Meglič (Tržič) 1:09,0, 2. Vovk (Jesenice) 1:14,2, 3. Kozelj (Sl. Gradec) 1:16,0.

D. Humer

Dvojni uspeh Milana Česna

Na novi sankski progi v Podlublju je občinski sindikalni svet Tržič v nedeljo priredil sanksko tekmovanje. Nastopilo je 85 tekmovalcev in tekmovalcev. Največ uspeha je imel Milan Česen starejši, saj je zmagal v konkurenci starejših članov in pri članih s telovadničnimi sanmi.

REZULTATI — članice tekmovalne sanj — Ovsenek (Peko) 0:52,6, 2. B. Tišler (BPT) 0:55,0, 3. Roblek (BPT) 1:01,0, člani tekmovalne sanj — 1. M. Česen starejši (Merkator)

Štirje republiški naslovi za AK Triglav Milek 209 cm - državni rekord

V nedeljo je bilo v Celju III. slovensko atletsko prvenstvo v zaprtih prostorih. Nastopilo je okrog 200 atletov

iz 14 atletskih organizacij. Doseženi rezultati nekaterih posameznikov kažejo, da se nekateri atleti zelo vestno pripravljajo za novo tekmovalno sezono. Veliko dobrih uspehov so dosegli atleti Triglava. Posebno izriven je bil Polde Milek, ko je po težki in dramatični borbi premagal vse nasprotnike in dosegel rezultat mednarodne vrednosti — 209 cm ter s tem tudi nov državni rekord za dvorane. Republiški prvaki so postali še: Pirjevec Dušan — 60 m ovire, Osovnikar Lidijsa — 60 m in Bizjak Boža — skok v daljino. Izostalo pa ni tudi nekaj 2. in 3. mest. Prav lep uspeh je dosegla tudi lanskeletna najhitrejša pionirka Slovenije Klemene Nada, ki je v hudi konkurenci mladink osvojila III. mesto v teku na 60 m. Doseženi rezultati kažejo, da bodo letos atleti Triglava igrali veliko vlogo v slovenski pa tudi državni atletiki.

D. Humer

Slovensko prvenstvo v veleslalomu in slalomu

Dvojna zmaga Petra Lakote

Na smučiščih na Voglu je bilo v soboto in nedeljo letošnje republiško prvenstvo v veleslalomu in slalomu za člane in članice. Nastopilo je 125 tekmovalcev in tekmovalk.

Na 1800 m dolgi veleslalomski progi, s 450 m višinske razlike je trasir Skofjeločan Srečko Porenta postavil 46 vratci. V članski konkurenci je zmagal veteran Peter Lakota. Pri članih pa je bila najboljša Ravenčan Vida Tevž. Tekmovanje v sobotnem veleslalomu je na odlično pripravljeni progi ovirala gosta megla.

REZULTATI — veleslalom — člani — 1. Lakota (Jes) 1:42,6, 2. Gašperšič (JLA) 1:44,5, 3. Senci (izven konkurence Zagreb) 1:44,6, **članice** — 1. Tevž (Ravne) 1:45,5, 2. Pirnat (Branik) 1:57,1, 3.

Bem (Radovljica) 2:13,3. V lepem sončnem vremenu so se v nedeljo pomerili v slalomu. Traser prve proge Tržičan Ludvik Dornik je postavil 43 vratci z 206 m višinske razlike. Traser druge proge Skofjeločan Janko Porenta pa na isti višinski razliki 45 vratci. Pri članih je bil ponovno najboljši Peter Lakota, pri članih pa Tržičanka Eti Kurnik.

REZULTATI — slalom — člani — 1. Lakota (Jes) 1:32,6, 2. M. Klinar (JLA) 1:34,1, 3. Zidan (Jes) 1:34,7, **članice** — 1. Kurnik (Tržič) 1:57,4, 2. Pirnat (Branik) 1:58,8, 3. Bem (Radovljica) 2:03,2.

Stadion pod Mežakljo pripravljen ...

Olimpijske igre so prinesle dokaj visoko priznanje jeseniškim športnikom, ki so v vsej zgodovini olimpijskih iger letos v Grenoblu najbolj častno zastopali jugoslovanski šport.

Načrtne priprave hokejistov so prinesle našim fantom zaslužen uspeh. Letošnji uspehi moštva v tekmovalstvu za alpski in evropski pokal so bili uvod za doseg največjega uspeha z osvojitvijo prvega mesta v B-skupini olimpijskega turnirja.

Na stadionu pod Mežakljo bo v naslednjih dneh spet nadaljevanje državnega prvenstva v hokeju na ledu. Že v soboto bo na Jesenicah gostoval beograjski Partizan, ki bo poizkušal proti obema domačima moštvoma Kranjski gori in Jesenicam izveči najbolj

časten rezultat. Skoraj gotovo je, da bodo vse štiri točke ostale doma, saj je tudi Kranjska gora izkoristila prekinitev za priprave za dokončni prvenstveni obračun. Enako brez možnosti za doseg kakršnegakoli uspeha je tudi Crvena Zvezda, ki bo na Jesenicah gostovala 3. marca. Od 8. do 10. marca pa bo na Jesenicah finale za pokal SFRJ, ki bo pomemben predvsem za Kranjsko goro, saj ima zaradi domačega igrišča možnost, da osvoji drugo mesto za moštvom Jesenic. Moštvo Jesenic pa bo moralo v Zagreb za osvojitve državnega naslova premagati moštvo Medveščaka 29. februarja.

Stadion pod Mežakljo je pripravljen za dokončne borbe, ki bodo gotovo razburjive. **L. Katnik**

Rezultati: mladinke — 60 metrov: 1. Osovnikar (Tr) 8,0, 3. Klemenc (Tr) 8,3, 4. Bizjak (Tr) 8,3; **daljina**: 1. Bizjak (Tr) 518 cm, 2. Osovnikar (Tr) 502 cm; **višina**: 1. Babovšek (Mrb) 162 cm (nov rep. rek.), 4. Klemenc (Tr) 140 centimetrov. **Mladinci**: 60 m: 1. Medvešček (Kl) 7,1, 5. Starman (Tr) 7,3; **1500 m**: 1. Svet (Kl) 4:27,4, 2. Hafner (Tr) 4:29,9, 4. Zumer (Tr) 4:42,4; **60 m ovire**: 1. Pirjevec (Tr) 8,8, 3. Kaštivnik (Tr) 8,9; **višina**: 1. Milek (Tr) 209 cm — (državni rekord); **višina — mladinci**: 1. Novak (NG) 190 cm, 3. Krumpak (Tr) 170 cm; **daljina**: Makorovič (NG) 687 cm, 3. Fister (Tr) 632 cm, 6. Kaštivnik (Tr) 625 cm; **daljina — mladinci**: 1. Košir (Mrb) 638 cm, 3. Prezelj (Tr) 618 cm, 4. Krumpak Ivan (Tr) 604 cm; **60 m — člani**: 1. Carli (izven) 7,0, 3. Strojani (Tr) 7,5.

P. K.

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroska cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1335. — Telefon: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, ma-loglasna in naročniška služba 22-152 — Naročni-na: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih števk 0,40 N din. — Inozemstvo 40,00 N din. — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.